הארץ מולטימדיה

קפטון אינטרנט

http://www.haaretz.co.il/captain

1.6.99 גליון מס' 117

סוף העולם

עמ' 8

מי יהיה איש המאה

עמ' 4

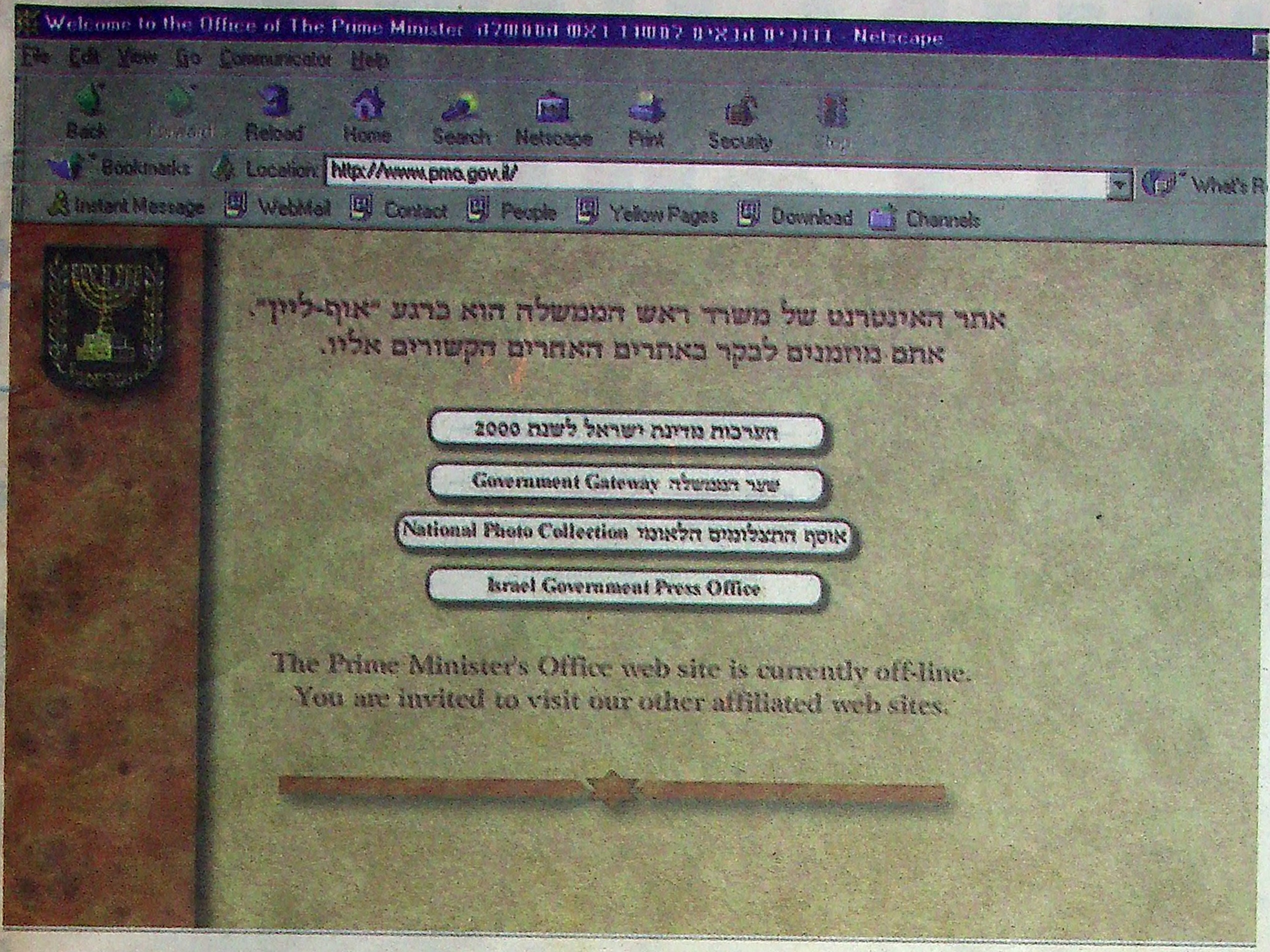
אמא שלך באינטרנט

עמ' 14

דו"ח אמין

זירת ה־MP3 בישראל מתחממת. חברות התקליטים תובעות את מפעילי האתר cool.co.il

דו"ח אמין, עמ' 7

מי שביקש לגלוש בימים האחרונים אל אתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה, נתקל בהודעה הבאה: "אתר האינטרנט של משרד ראש הממשלה הוא כרגע 'אוף־ליין'. אתם מוזמנים לבקר באתרים אחרים הקשורים אליו". הקישוריות מההודעה מוליכות בין היתר אל אוסף התצלומים הלאומי והאתר (הלא מעודכן), של מוכנות ישראל לשנת 2000.

מה קרה? לא ... ר בהתקפת האקרים, חלילה. הסיפור הרבה יותר פשוט: האתר מפאר את פועלו של ראש הממשלה היוצא, וראש הממשלה החדש עדיין לא התפנה לעסוק באתר האינטרנט שלו. נכון שעברו שבועיים, אבל מה בוער?

מייקל סטולץ, האחראי על האתר במשרד ראש הממשלה, אומר שעדיין לא ברור אם הצוות החדש של משרד ראש הממשלה ירצה להשאיר את האתר ...מות שהוא או לשנות אותו. להוריד את האתר לגמרי זה לא יפה, ולכן השאירו את עמוד השער עם ההפניות. בימים הקרובים (ואולי כבר היום) יתוקן האתר ויחזור לעצמו.

גם את זה לא עשו עד הסוף. מי שמתגעגע לנאומיו של ראש הממשלה הקודם עדיין יכול למצוא אותם באתר. נכון שהעמוד הראשון לא עובד, אבל אם ...וחצים על אחד הקישורים בעמוד, וממנו חוזרים אל אתר משרד ראש הממשלה, מקבלים את האתר בגרסתו הקודמת והמלאה.

אז בסדר, נכון שראש הממשלה התחלף, אבל זו עדיין לא סיבה. מישהו יכול לדמיין לעצמו את האתר של הבית הלבן יורד לשבועיים אחרי החלפת מנהיג? נכון שלא?

האיש עם המקטרת מעונין להגיב על מה שתקראו בעמודים הבאים. א. סקרים ומחקרים על השפעת האינטרנט, שניים מהם תוכלו למצוא בעמ' 4, תמיד יסתרו אחד את השני – באחד האינטרנט גורם שמחה ואושר, בשני הוא גורם לרצח. פה הוא מבודד, שם הוא מחבר. את הקפטן שלכם זה לא מטריד. אין דבר כזה אינטרנט, הוא חוזר על עצמו, יש רק את ה־TCP/IP, פרוטוקול התקשורת. מעבר לכך, הכל תלוי מיקום, תרבות, גיל, מזג אוויר, מהירות חיבור, מחיר ועוד גורמים שונים ומשונים. העובדה שמבוגרים בריטים מגיבים בצורה שונה לרשת מילדים ישראלים לא צריכה לבלבל אף אחד, הם היו מגיבים בצורה שונה לכל דבר.

ב. אפשרות המסע בזמן (ראו עמ' 14) תמיד ריתקה את הקפטן שלכם. מאחר שרומה שהעניין לא ממש פשוט לביצוע, הקפטן מציע הצעה: להתחיל במסעות קצרים של עשר דקות קדימה. מאוד היה עוזר לאיש עם המקטרת לקפוץ קדימה בזמן ולדעת מה הוא הזמין בבית הקפה, ואם היה טעים. זה יחסוך לו המון התלבטויות מול התפריט. גם הקימה בבוקר קשה עליו, אם רק היה אפשר לוותר על עשר הדקות הראשונות.

ג. קווייק 3 יצא לאוויר העולם (עמ' 8). הקפטן שלכם אוהב משחקי אקשן, אבל קצת פוחד ממשחקי רשת – בכל פעם שהוא ניסה לשחק נגד אנשים אחרים כתשו אותו, שחטו אותו ופירקו אותו. אולי זה קשור לעובדה שאינסטינקט ההרג של האיש עם השפם נחלש מאוד בשנים האחרונות, אבל דווקא בגלל זה יש לו רעיון מצויין למשחק אקשן עתידני (מבחינה טכנולוגית), משחק שמתנהל כולו בבית הפרטי של השחקן. הקפטן מחכה בקוצר רוח לעתיד שיאפשר משחקים כאלה, הוא בטוח שזה רק עניין של זמן.

תארו לכם שהיינו יכולים לסרוק את הבית שבו אנחנו גרים, להכניס את הנתונים אל תוך המחשב, ולשחק משחק המתקיים כולו בתוך הבית שלנו, המוכר. המשחק מתחיל כשהשחקן יושב מול הטלוויזיה ורואה חדשות. פתאום, משום מקום, מישהו מתחיל לירות מהמרפסת. מתחת לכורסה מצוי כפתור מיוחד שפותח את הדלת למחסן הנשק הסודי שלך (מאחורי המדף של התבלינים), מתוך אסלת השירותים יוצא תמנון ענקי, ואתה יורה בו. מתוך הכיור צועד כוח חלוץ של מקקי ענק אוכלי אדם, אתה יורה בהם. צלצול תמים בדלת מתברר כארבעה חייזרים שבאו לחטוף אותך, גם בהם אתה יורה. בחדר השינה מחכה לך הצוות שלך – ארבעים לוחמים עשויים לבלי חת – בהם אתה לא יורה. אתם מתחלקים לקבוצות, ואתה מפקד על החוליה שעולה לטהר את הקומה העליונה מאויבים (יו"ר וועד הבית? רעיון לא רע בכלל). בתוך ארון החשמל מחכה לך תותח הנוירונים.

זה לא חייב להיות הבית, זה יכול להיות גם המשרד, סניף בנק הדואר המקומי, הגינה, משרד הפנים – כל מקום. זה גם לא חייב להיות משחק אקשן, זה יכול להיות גם קווסט, או משחק אסטרטגיה – העיקר לשחק בסביבה מוכרת. לקפטן שלכם זה נשמע כמו רעיון טוב. חולני לגמרי, זה נכון, אבל רעיון טוב. אם אתם חושבים שזה לא יקרה, אתם טועים.

קפטן אינטרנט

עכבר הכפר

מכשלה "עוד לא נפגשתי עם אף אחד שהיכרתי דרך האינטרנט, אבל יש לי חבר בן גילי, שדווקא מת להיפגש עם החברים שלו, אבל הוא לא יכול, מפני שבאינטרנט הוא מתחזה לטייס בן 23" *(עומרי שרון, "מכור למחשב" בן 14 וחצי, בכתבה "מי מפחד ממפלצת האינטרנט" שהתפרסמה ב"ידיעות אחרונות" בעקבות מפגשיה של הילדה עומר שדה עם אנשים שהכירה ברשת)*

חינוך "אני הייתי גם מנתק לה את האינטרנט וגם מקרקע אותה" *(עומרי, על הסנקציות הראויות לשדה)*

רומנטיקה "בהתחלה חשבנו שהיא ירדה לראות את הזריחה" *(ראובן ומלכה שדה, הוריה של עומר, על נסיבות היעלמותה)*

דימוי (1) "כולם יודעים שכיפה אדומה היתה בסכנה מהזאב כשהלכה ביער, אבל היום יש יער חדש עם המון זאבים הרבה יותר נוראים" *(ראש הקתדרה לחינוך וחברה באוניברסיטת חיפה, פרופ' אדיר כהן. ודי לחכימא ברמיזה)*

דימוי (2) "באינטרנט אפשר להגיע לכל מיני מקומות נהדרים ואפשר להגיע גם ישירות לתהום תחתיות" *(פרופ' כהן, משבש)*

זה לא אני, זה האינטרנט "זו היתה רק תחושה מדומה של אהבה. האהבה שלו היתה חולנית וכפייתית, ואת הדברים האלה אי אפשר לגלות דרך האינטרנט" *(טלי הדר, תושבת חיפה, שהתארסה לגבר גרמני שפגשה דרך האינטרנט וברחה הביתה אחרי שבועיים)*

סקס מוכר? "היחס לג'אווה בשנים האחרונות מזכיר את היחס של בני נעורים לסקס: כולם מדברים על זה, אבל אף אחד לא עושה את זה" *(ג'ון גייג', המדען הראשי של סאן)*

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נטע גורביץ. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03־5121755 פקסימיליה: 03־5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il. הכתובות המומלצות מרוכזות מדי שבוע באתר־העל "נטקינג": http://www.netking.com/captain. המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

לגעת בשטח. לחוש בכוח ובעוצמה של הטבע.
לתת לו לגעת בך. להתלכלך. להתאבק.
להוציא ממך את המיטב. בשיא הכיף.
גאוטריפ
החברה הגאוגרפית
בשטח
החברה הגאוגרפית נאות הכיכר בשיתוף יונברסל מוטורס ישראל יזמו את מסע האתגר הייחודי, התורם להגנה ושמירה על נכסי הטבע בפינות נסתרות ברחבי התבל
ארצות המקונג 1999
טיולי ג'יפים מעבר לים
אם המושג 4x4 מסעיר את דמיונכם ובחלומות אתם דוהרים על הג'יפ בדרכים לא דרכים, חוצים נהרות סוערים ומגיעים למקומות שאוטובוס התיירים אינו עובר בהם - הרי שטיולינו מיועדים לכם!
יוון האחרת 8 ימים ▪ ירדן 4 ימים ▪ מרוקו 13 יום
ספרד 8 ימים ▪ נמיביה 17 יום ▪ קפריסין 4 ימים
תורכיה 8 ימים ▪ תורכיה 4-5 ימים ▪ תאילנד 11 ימים
ובנוסף
כל אחד והגאוטריפ שלו
משלחות טיפוס ואתגר עם דורון אראל
אם אתה צעיר ברוחך ובעל כושר גופני בסיסי, בוא להגשים פנטזיה. הצטרף לקבוצה קטנה ויוקרתית וגלה איך זה לטייל מעל כולם
▪ אלסקה ויוקון דרך המים
בין התאריכים: 14.6.99 - 1.6.99
▪ קורס טיפוס אלפיני ברכס המונט בלן
בין התאריכים: 7.7.99 - 1.7.99
▪ מסע אל האלפים האיטלקיים
בין התאריכים: 10.9.99 - 1.9.99
▪ מסע אופנועי שלג בחבל קוויבק בקנדה
תאריך יציאה: מרץ 2000
משלחות הרפתקה עם דנדן בולוטין
מסע מרתק של מפגשים ראשוניים עם תרבויות מסתוריות, בעקבות מי ששהה במשך שנים רבות בג'ונגלים של דרום אמריקה, עשה מחקרי שטח ומכיר היטב את בני המקום ואורחות חייהם.
▪ אקוודור - בעקבות השמאנים
ליערות הגשם ולהרי האנדים
יציאה: אוגוסט 99'
▪ מדגסקר - בדגש צמחיה ובע"ח
יציאה: ספטמבר 99'
▪ פטגוניה ואיי פוקלנד
שייט קייקים וספינות דייג לאזורים שתיירים לא מגיעים. יציאה: ינואר 2000
לקבלת פרוספקט גאוטריפ 24 שעות ביממה: 03-5280229
לפרטים והרשמה: החברה הגאוגרפית רח' טבריה 8 ת"א. טל: 03-5284113
החברה הגאוגרפית • נאות הכיכר
מגיעים רחוק ביחד

הו, בדידות מעיקה

מחקר ישראלי ראשון בנושא התנהגות בני נוער ברשת. הם לא נחמדים

שתי פרשיות הקשורות בבני נוער ובאינטרנט הגיעו לאחרונה לתודעת הציבור. הראשונה היא הפיגוע הרצחני שביצעו נערים בבית ספר בארה"ב, שבו הרגו רבים מחבריהם ללימודים ואת אחד המורים. הנערים השתמשו בפצצות, שעל הרכבתן למדו באינטרנט; פרשה שנייה היתה סיפור התעללותה של זמרת בבן 11 עמו יצרה קשר ראשוני דרך הרשת.

סיפורים כאלה מחזקים את דימויים של משתמשי הרשת כקבוצה אקסצנטרית ומעוררים לא מעט סקרנות. מעבר לסקרנות, יש מקום לשאול כמה שאלות רציניות בנושא: מי הם בני הנוער המשתמשים ברשת, האם יש להם מאפיינים ייחודיים, האם הם יצורים חברתיים יותר או פחות בהשוואה לאלה שאינם משתמשים בה, או שמשתמשים בתדירות נמוכה? האם הם מתקשים או שמא מצליחים יותר ביצירת קשרים בין אישיים שלא דרך המחשב? האם הרשת היא בשבילם תחליף לקשרים חברתיים שחסרים להם, או שמא היא רק אמצעי נוסף ליצירת קשרים, שאינו בא במקום קשרי חברה רגילים? סוציולוגים, פסיכולוגים ואנשי חינוך רבים שואלים את השאלות הללו, וגם אצלנו התחילו לעסוק בהן.

מחקר ישראלי ראשון בנושא נעשה על ידי ד"ר גוסטבו מש מהמחלקה לסוציולוגיה ומכון מיגרווה לחקר הנוער שבאוניברסיטת חיפה. המחקר כלל מדגם מייצג של 1,000 משקי בית בישראל משישים ישובים שונים ברחבי הארץ, שבכל אחד מהם חי לפחות בן נוער אחד בגיל 13-18. כל אחד מבני הנוער השיב על שאלון מובנה. הנחקרים נשאלו על תכיפות ומידת השימוש שהם עושים באינטרנט, וכן על התכיפות שבה השתתפו בפעילויות אחרות, כגון: ספורט, צפייה בטלוויזיה, קריאת ספרים, יציאה לדיסקוטקים, למופעים, לתיאטרון ולמסיבות.

גם מצבם החברתי של בני הנוער נבחן והם נשאלו עד כמה חשוב להם לבלות עם חבריהם, מספר החברים שיש לכל אחד מהם, מידת הקרבה שלהם אליו, מידת תשומת הלב שהיה כל חבר מוכן להעניק לבעיותיו של הנשאל. נבחנו גם עמדותיהם הפרו־חברתיות של בני הנוער: כמה חשוב לדעתם לסייע לאחרים, להבין אחרים, לכבד אחרים, ולתרום לחברה.

גילם הממוצע של הנחקרים היה 16, עם ייצוג זהה כמעט לנערים ונערות. החלוקה בין יהודים וערבים הייתה זהה ליחס ביניהם במדינה (82.3% יהודים ו־17.7% ערבים).

לפי הממצאים, גם קבוצת המרבים להשתמש ברשת (למעלה מ־36% מהנשאלים), וגם הלא משתמשים כלל ברשת, העניקו חשיבות רבה לקשרים עם חברים ולבילוי משותף אתם, אבל המרבים להשתמש ברשת דיווחו כי יש להם פחות חברים קרובים וכי הסבירות שיזכו להקשבה אמיתית לבעיותיהם מצד חבריהם נמוכה יותר. כלומר, בני נוער שהרבו להשתמש ברשת תפשו את עצמם כבודדים יותר מאשר בני נוער שלא הרבו לעשות שימוש ברשת.

עמדותיהם של המרבים להשתמש ברשת היו פחות פרו־חברתיות בהשוואה לממעטים להשתמש בה והם ייחסו חשיבות פחותה לעזרה לאחרים, הבנת אחרים, וביטוי חיבה ואהבה לאחרים. לעומת זאת, המרבים להשתמש ברשת הירבו ללכת למסיבות, הופעות ופעילויות ספורט. נראה כי השימוש ברשת האינטרנט היה בשבילם עוד דרך לפצות על חוסר בקשרי חברה מספקים ודרך להתמודד עם ביישנות ומחסומים ביצירת קשר.

בדומה למחקרים אחרים שנעשו בחו"ל, נמצא כי אלו שהשתמשו באינטרנט בתדירות גבוהה היו בממוצע צעירים יותר מאלה שלא השתמשו ברשת. לבני נוער שהשתייכו למעמד סוציו־אקונומי גבוה היה ייצוג רב יותר בקבוצת המרבים להשתמש ברשת, כך גם לנערים בהשוואה לנערות. לא נמצאו הבדלים במידת השימוש ברשת בין יהודים וערבים בישראל.

בסך הכל דומים ממצאי המחקר לממצאי מחקרים אחרים שנעשו במדינות מערביות, ובעיקר בארה"ב, מה שמעורר את התהייה מהם המאפיינים הייחודיים לבני הנוער בארץ, ואם הדבר עשוי לבוא לידי ביטוי גם בשימוש שלהם ברשת. או אולי בעידן הכפר הגלובאלי הולכים ומצטמצמים הפערים ומה שנכון לגבי נעורים במדינות מערביות אחרות נכון גם כאן?

ד"ר מש: "הנעורים בארה"ב וישראל עדיין שונים מאוד, ולו בשל היותה של ישראל חברה קטנה שבה הקשרים בין האנשים קרובים יותר והזיקה של הפרט למשפחה חזקה יותר. השוני הזה בא לידי ביטוי גם במחקר הנוכחי. בשונה ממחקרים שנעשו ארה"ב, בהם נמצא שמשתמשי אינטרנט דיווחו על יחסים פחות קרובים עם הוריהם, מצאנו כי משתמשי האינטרנט בישראל מרווחים על מידה זהה של קר[illegible] יחסים עם הוריהם לזאת שעליה דיווחו הלא משתמשים, כלומר בישראל האינטרנט לא מרחיק את בני הנוער ממשפחתם. הבדל נוסף שעלה מהממצאים הוא שהשימוש באינטרנט בישראל משמש את בני הנוער לא רק ליצירת קשרים חדשים אלא גם לחיזוק קשרים קיימים בין בני נוער".

יוחאי חקק

היטלר איש המאה?

באתר האינטרנט של המגזין טיים, מתבקשים בימים אלה גולשי הרשת לבחור באיש המאה שלהם. תוצאות הבחירה יתפרסמו, און־ליין ואוף־ליין, בדצמבר השנה. מאות אלפי גולשים כבר השתתפו במשאל הפופולרי (משאלים הם בדרך כלל פופולריים), אלא שבצד המשאל החל מתפתח מאבק רב עוצמה בין קבוצות ניאו־נאציות באון־ליין לבין שאר העולם. הסיבה – מיקומו הגבוה של אדולף היטלר ברשימה.

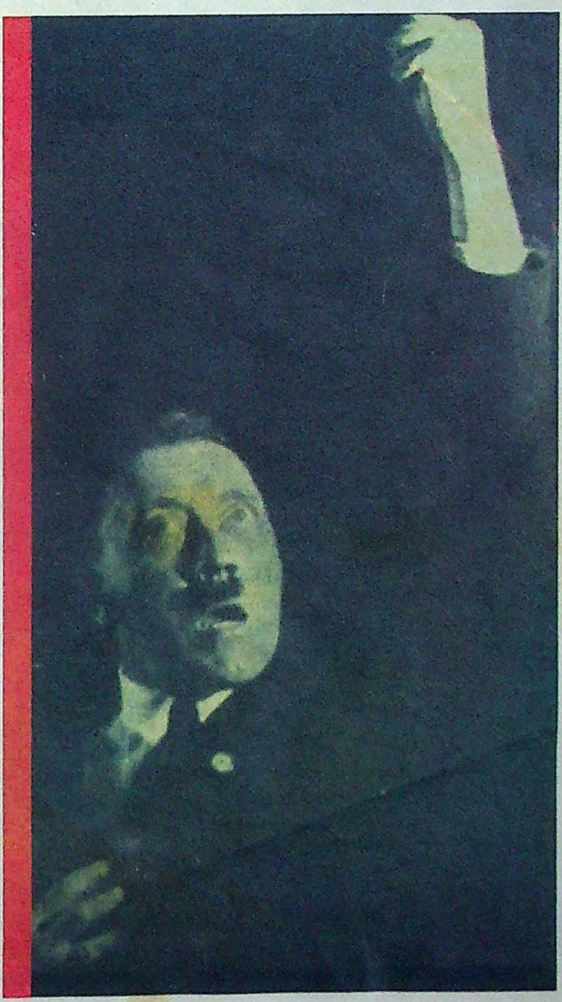
בשבועות האחרונים נע היטלר בין המקום השני למקום החמישי. בעיני גולשים יהודים רבים, עובדה זו מהווה עילה לקמפיין מקוון. עצומות באי־מייל קוראות לגולשים להצביע ולמחות. מולם, מקיימים ניאו־נאצים פעולת גיוס שקטה, שבאה לביטוי בתוצאה. יותר ויותר תומכים בפיהרר.

מי יהיה איש המאה קשה עדיין להעריך, אבל לא קשה לשער מה יהיו התגובות אם ארולף היטלר יהיה הבחירה של גולשי האינטרנט. אגב, החמישייה הפותחת כוללת, פרט להיטלר, את אלברט איינשטיין, ביל גייטס, אלוויס פרסלי ויצחק רבין.

איש המאה

http://cgi.pathfinder.com/time/time100/poc/century.html

אלי הכהן

הו, בדידות נפלאה

מיקרוסופט ערכה ניסוי: ארבעה אנשים ננעלו בחדר, עם מחשב וכרטיס אשראי, לארבעה ימים

בעשירי במאי הוכנסו שני גברים ושתי נשים בגילאי 30-67 לדירה באכסניית נוער, אי שם בלונדון. הדירה היתה מרוהטת בצורה מינימלית, אם להתבטא בעדינות: שירותים, מטבח, וארבעה מחשבים מחוברים לרשת האינטרנט. היה זה ניסוי ראשון מסוגו. ארבעת הנחקרים – לבושים בחלוקים ומצוידים בכרטיס אשראי – הוכנסו לחדרים למשך מאה שעות רצופות, כשהדרך היחידה שלהם לתקשר עם העולם היתה באמצעות הרשת. מטרות הניסוי, בפיקוח אוניברסיטת הרדפורדשייר וחברת מיקרוסופט, היו ללמוד מקרוב על האינטראקציה של הפרט מול המחשב, ולבחון סוגיות כמו יעילות קנייה והזמנת מוצרים דרך הרשת.

ההתכתבות ביני ובין רובין כץ, אחת מארבעת שפני הניסיון, החלה ביום השני לניסוי. לא חשבתי שהיא, או אחד מעמיתיה – מרטין, אמה או גלן – יענו. ידעתי שהם מופצצים בדואר אלקטרוני מכל העולם, ושהצ'ט שהועמד [illegible]שותם מלא, ואין סיכוי להיכנס אליו. למרבית ההפתעה קיבלתי תשובה. רובין היא שפנפנת הניסוי היהודייה שבחבורה. הניסוי הוא בעיניה כיף אמיתי. היא סיפרה שאני שולח האי־מייל היחיד מארץ הקודש.

"מבחינתך הניסוי יכול להימשך חודשים?"

"כן, בהחלט. אני מניחה שגם אתה, כמו רבים שכתבו לי, לא היית מתנגד להשתתף בניסוי שכזה".

המכשול הראשון היה להחליף בגדים. כמה זמן אפשר להישאר בחלוק בית. בדירה, כאמור, אין אפילו זוג תחתונים. הארבעה אכן הזמינו דרך הרשת, אולם רק שניים זכו לקבל את מלבושם תוך יומיים. רובין הסתפקה בתחילה במי המקלחת החמימים, אולם ביום השלישי לניסוי הזעיקה את הבקרה והציבה אולטימטום – בגדים או ניסוי.

גם משך זמן הגעת המזון לא השביע רצון. לעומת זאת, מוצרי חשמל ומכשירי כתיבה הגיעו בזמן סביר (תוך יממה). למרות כל הקשיים, כשהודיעה הד"ר הלן פטרי, עורכת הניסוי, על סיומו, השמיעו הארבעה קולות מחאה. הם רצו מאוד להמשיך. בסיכום ראשונה שעשתה, מדווחת פטרי כי הארבעה אכן הביעו שביעות רצון. אף אחד מהארבעה לא חש בדידות. הם שוחחו, התכתבו, שוטטו, ליקטו מידע, האזינו, יצרו, ורכשו – והכל באמצעות הרשת. מרטין קנדי בן ה־67 למד טאי צ'י און־ליין ועסק בחיפוש חברים מתקופת בית הספר; אמה גיבסון בת ה־30 עסקה בעיקר בחיפוש עבודה וגלן תומאס, בן 45, שיחק שחמט, שוטט באתרי חדשות ותיכנן טיול לדבלין. רובין, בת 46, אמנית ועיתונאית במקצועה, חיפשה חומר על ג'ורג' גרשווין, יצרה ציורים באמצעות המחשב, והציגה תרפיסים אל מול מצלמת הוידיאו שהציגה אותה ואת עמיתיה לגולשי הרשת. ההגדרה שלה לניסוי היתה "חוויה מעניינת ומהנה".

הד"ר פטרי מגדירה עצמה "מומחית ליחסי אדם־מחשב". לפיכך, נראה כי משהו חשוב הוחמץ בניסוי. כולנו מכירים את הפרוטוטיפים הפסיכולוגיים הידועים, כמו האישיות המוחצנת, המופנמת, הכפייתית, הנהנתנית. האם לא יהיה נכון לומר כי מאז האינטרנט, הולכים ונוצרים דפוסי אישיות חדשים, כאלה שהחוקרים עדיין לא מעיזים להתייחס לאפשרות קיומם?

מה למשל עם טיפוס "המגע הבלתי אמצעי" מול טיפוס "המגע המתווך", כשביניהם טיפוס "המגע המשולב" – טיפוס המקיים מגע אנושי ישיר, מול זה המקיים את עיקר מגעיו בדרך אינטראקטיווית, כשביניהם אישיות המשלבת בין השניים. האם נכון יהיה לומר כי כיום יש מושג כמו סיפוק מקוון? האם יהיה מדויק להשתמש בביטוי דמיון וירטואלי? האם אין אנחנו חווים מגע אנושי און־ליין, וכפועל יוצא מתרגשים, מתרגזים או נהנים הנאה המונעת מכוח הרשת בלבד? חבר שלי אוהב לצ'טצ'ט ברשת. ומה אתה עושה כשמציקים לך, שאלתי. "אני מנתק בלי חשבון", השיב, "אבל בחיים האמיתיים לא הייתי מעז. בחיים לא טרקתי טלפון אפילו פעם אחת".

מה קרה עם ארבעת שפני הניסוי בלונדון? הם חשפו, אולי לראשונה, הבטים פסיכולוגיים־מקוונים, חדשים לגמרי, של אישיותם. השאלה היא מה יעשו החוקרים עם הממצאים. כאן הפספוס הגדול. נקרא לו חוסר העזה. כפי הנראה, במיקרוסופט יתייחסו להבטים הטכנולוגיים והטכניים (כמו זמן הגעת הזמנה דרך הרשת), והד"ר פטרי תתייחס לאינטראקציה של הארבעה עם הרשת (נהנו או לא, יצרו או לא). כך לפחות עולה מסיכום ראשוני שערכה. ומה על המהפכה הפסיכולוגית? על החומר הנפלא שסיפקו ארבעתם על אודות אישיותם המקוונת? אני מעז לשער שלא הד"ר פטרי ולא עמיתיה בעולם יזדרזו לקבוע, ולו תיאורטית, כי האישיות של כולנו עוברת שינוי מהפכני בעידן המידע, וכנגזרת מכך, יש לאפיין כיום את האישיות על פי פרמטרים שונים בתכלית.

אלי הכהן

הופיע
ספר ההיי-טק הישראלי לשנת 1999

מאגר המידע המקיף ביותר על תעשיית ההיי-טק בישראל

עיתון
הארץ

דולב את אברמוביץ'
מידע טכנולוגי

מחיר הספר 395 ש"ח (כולל מע"מ)

תיאור ופרטים על:
750 חברות היי-טק
200 קרנות הון סיכון וגופי השקעה
2000 אנשי מפתח בתעשיה

orange | Sun microsystems | כלל תעשיות והשקעות בע"מ CLAL INDUSTRIES AND INVESTMENTS LTD. | BANK HAPOALIM בנק הפועלים | BE'ERY Investment Bankers | Deloitte Touche Tohmatsu בריטמן בר-לבב פרידמן ושות' רואי חשבון

סה"כ לתשלום 395 ש"ח

☐ כן אנו מזמינים ______ עותק/ים של ספר ההיטק הישראלי
☐ כן אנו מעוניינים במידע ופרטים נוספים:

שם החברה: ______ שם המזמין: ______ תפקיד: ______
טלפון: ______ פקס: ______ כתובת: ______
נא לחייב כרטיס את האשראי: ויזה/ישראכרט/אמריקן/דיינרס
מס' ______ בתוקף עד ______ שם בעל הכרטיס: ______
תעודת זהות: ______ כתובת למשלוח חשבונית: ______
כתובת למשלוח המחאות: עיתון "הארץ", שוקן 21 ת"א 61001 - מחלקת מכירות

לפרטים והזמנות נא לפנות לטל: 03-5121111 או לפקס: 03-6819296

גולשים באורנג'

שירות חדש מאפשר למנויי החברה להפוך את המכשיר שברשותם למיני־דפדפן

חברת "תוכנה לעניין" התל אביבית מספקת שירותי מידע לשוק ההון. לפני כחודש וחצי החלה החברה להציע שירות חדש למשתמשי טלפונים סלולריים ברשת אורנג': GSM Online. באמצעות טכנולוגיית שליחת הודעות טקסטואליות בין טלפונים על אותה רשת, SMS (Short Message Services), שהופעלה לאחרונה בכמה רשתות סלולר, והשימוש בה מתאפשר בכל דגמי המכשירים המתאימים לרשת אורנג', משגר המשתמש שאילתה בצורת הודעת קוד קצרה לשרת מיוחד. בתוך שניות מקבל המשתמש בחזרה הודעה טקסטואלית עם המידע שביקש, הנשאב ישירות מהאתרים המתאימים ברשת האינטרנט.

כך למשל, אדם מדליק את הטלפון הסלולרי שברשותו, מגיע לתפריט שיגור ההודעות ומקליד "CNN". את ההודעה הוא מעביר למנוי מרכזי ואחרי רגע מקבל הודעה חוזרת המכילה את תקציר החדשות העדכני ביותר. במידת הצורך, יתפרס המידע על פני כמה הודעות. ירצה האדם לדעת מהו מזג האוויר בתל אביב – יקיש WT, יחפוץ במדדי הבורסה בתל אביב ושער הדולר – יקיש B. לעדכון בתוצאות הליגה האנגלית – SFE. כמו כן, מציע השירות מידע על נחיתת מטוסים, תוצאות הגרלות מפעל הפיס, מילון אנגלי־אנגלי וגם בריחות במגוון

בקיץ הקרוב תצא חברת דיסני עם סרט חדש המבוסס על סדרת האנימציה הקאלטית "Inspector Gadget" (שזכתה בארץ לשם התמוה "חושחש הבלש"). מה בין זה לבין אינטרנט? לא העובדה שיש לסרט אתר – לכל סרט יש היום אתר. גם לא העובדה שזה סרט שמצולם בשילוב אנימציה ממוחשבת – גם זה נפוץ מדי מכדי

נושאים.

המידע מועבר באמצעות טכנולוגיה ייחודית שפיתחה החברה. במטרה להקל על השימוש בשירות, אפשר לתכנת את הטלפון הסלולרי, או להקיש H לקבלת רשימת הפקודות. בקרוב יחולקו ספרונים שירכזו את הפקודות ואת תהליכי הפעלת השירות.

בנוסף לאפשרות המתוחכמת של שיגור שאילתות לרשת, Online GSM גם מאפשר משלוח וקבלת דואר אלקטרוני חדש שהצטבר בתיבה, אפשרות ייחודית לשירות זה. כדי לעבוד עם אפשרות זו, על המשתמש לספק את נתוני שרת הדואר שלו (pop3) ואת האופן שבו הוא רוצה להתעדכן: כותרות בלבד, או מספר מסוים של שורות מתוך המסמך כולו, למשל.

אפשרות ייחודית נוספת המוצעת למשתמשי השירות היא יצירת פרופיל אישי, באמצעות אתר האינטרנט של GSM Online ובו ייקבע למשל שבכל מחצית השעה מקבל המשתמש עדכון חדשות יזום מרויטרס ופעמיים ביום דיווחים על מצב הים בחופי אילת ועל שער מניה מסוימת. התאמה אישית מסוג זה מתאפשרת באמצעות כל דפדפן ובתהליך פשוט.

כמו כן, מוזמן כל גולש לשגר הודעה טקסטואלית אנגלית מאתר GSM Online לטלפונים סלולריים בקידומת 054 – שירות דומה לזה שמציעה מאז ראשית השנה פלאפון וזכה לשם "פלא–טקסט" (http://www.pelephone.co.il/peletext/main.htm), השירות מאפשר גם שיגור הודעות עבריות למספר מצומצם יחסית של לקוחות החברה שברשותם טלפון דיגיטלי. שלושה דגמים בלבד תומכים בכך.

עלות משלוח שאילתה בשיטת SMS היא כ-9 אגורות. ההודעות העונות על השאילתה נשלחות על חשבון "תוכנה לעניין", ותשובה שאורכה יותר מ-300 תווים מצריכה את החברה לשגר למשתמש הודעות SMS נוספות. בין אמצע אפריל לאמצע מאי טופלו כעשרת אלפים שאילתות על ידי השירות.

מנכ"ל החברה, יובל גולן, מעיד ש"כרגע כל השירותים ניתנים חינם", וכי "החברה ערוכה לטפל במספר גדול של פניות ואף לממן זאת". הוא מציין שבהצגת השירות בפני לקוחות עסקיים התעוררה התלהבות עצומה: "מי שלא היה ברשותו מכשיר של אורנג' רכש אחד, ומי שכבר יש לו לא הפסיק להשתמש בשירות". גולן מציין כי היתרון הגדול בשירות הוא בכך ש"מכשיר שאתה לוקח אתך ממילא, מנוצל לדברים מאוד מתוחכמים, ומבטל את הצורך להיסחב עם כמה מכשירים". כאשר מטפלים בדואר אלקטרוני דרך הטלפון הסלולרי יהיה הדבר, לדבריו, "פחות נוח ממחשב רגיל, אולם זמין מכל מקום".

כרגע, הדואר האלקטרוני מסתמן כשירות הפופולרי ביותר, ואחריו מדדי בורסת תל אביב, שער הדולר, שערי המסחר בנאסד"ק ובדאו ג'ונס (בעיקר בשעות הערב). לאחרונה דווח גם על אפשרות שחברת IOL (חברה בת של קבוצת "הארץ") תספק לכמאה אלף מנויי אורנג' שירותי חדשות ומידע, כך שהתחרות גם בענף זה רק בראשיתה.

GSM Online

http://www.mivzak.com/GSM

ובתוך כך, CNNfn דן במחקר חדש המעיד על קיום קשר ישיר בין שימוש מצטבר בטלפונים סלולריים ומחלת הסרטן

http://cnnfn.com/worldbiz/9905/24/cellular_health

גיא גרניט

לעניין אותנו. מה בכל זאת? למי שזוכר, המלה הכי נפוצה שדמותו של הבלש משתמשת בה בסרטים המצוירים היא GO! ולגמרי במקרה זה גם שמו של הפורטל של חברת דיסני, שהיא נאבקת על פרסומו והחדרתו כמותג. צירוף מקרים? אולי. אבל גם אם זה צירוף מקרים, מישהו בדיסני כבר עלה על הפוטנציאל השיווקי, ובטריילר של הסרט המופיע באתר, כל פעם שנזכרת המלה GO! מופיע על המסך הלוגו של הפורטל. ולחשיבה שיווקית כל כך רחבה ומקורית לא נותר לנו אלא להצדיע הצדעה קטנטנית.

http://disney.go.com/DisneyPictures/gadget/index.html

אורי ברוכין
uriba@netvision.net.il

לחץ כאן כדי להגיע לבית המשפט

חברות התקליטים תובעות תלמיד תיכון מנהריה על שימוש פסול בקובצי MP3. לפי כתב ההגנה שלו, הוא בסך הכל שם לינקים

פורמט MP3 הוא מוקד של חוסר נחת לתעשיית המוסיקה הבינלאומית. הקבצים הקומפקטיים צצים ונעלמים באתרים שונים בעולם וכאילו מתעתעים בחברות המוסיקה, שנראה כי אינן נוחלות הצלחה מרובה בניסיונן להניח את ידן על מפרי הזכויות. לכאורה, תוכנות הסריקה ועורכי הדין של התעשייה מוצאים הכל – קובצי מנגינות "מידי" שנמצאו באתר פלוני, מלים לשירים של בן ארצי באתר אלמוני, ורק קובצי ה־MP3 הנמצאים ברשת בהמוניהם, איכשהו לא עולים ברשת.

תביעה העומדת להתברר בימים אלה בבית המשפט המחוזי בתל אביב היא בבחינת חריג בנוף זה. חברות התקליטים אן־אם־סי, הד ארצי, הליקון, פונוקול, בי־אן־אי ו"המון הפקות" חברו יחד והן תובעות כמה אנשים וחברה אחת, חלקם הבעלים וחלקם עורכים באתר.

על פי התביעה, שהוגשה בשם החברות על ידי עו"ד שרה פרזנטי, עורכת דין מהידועים בתחום, הוחזקו באתר cool.co.il עשרות או אף מאות קובצי MP3, שכל גולש יכול להורידן למחשבו האישי. מדובר בין השאר בקטעים "מתי נתנשק" של אביתר בנאי, "תפוחים ותמרים" של רמי קליינשטיין, "החברה להגנת הטבע" של אריאל זילבר, "תשאירי לי מקום לחבק אותך" של אבטיפוס, ו"זה הכל בשבילך" של דני סנדרסון. "האתר מתגאה באוסף השירים הרחב והמעודכן שבאפשרותו להציע למבקריו", נאמר בכתב התביעה, "וכן מציע למבקריו תוכנות מחשב המתאימות לשמוע ו/או לערוך את השירים". על פי כתב התביעה, פעל מאחורי האתר מנגנון העתקה והמרה בלתי חוקי בקנה מידה נרחב.

דו"ח אמין
עידו אמין

הנתבעים, נאמר שם, לא רק "העתיקו והעלו את הקבצים לאינטרנט" אלא עודדו את מבקרי האתר להוריד ממנו את השירים הרבים.

בהמשך נכתב כי "הנתבעים יצרו מערך שלם אשר משיג את ההקלטות המקוריות, ממיר אותם לקבצים מפרים, מעלה אותם על שרת האינטרנט, מספק למבקרים את התוכנות המתאימות על מנת לעשות שימוש בקבצים המפרים, וכן מערכן את אוסף הקבצים המפרים מדי כמה ימים על מנת לשמור, למשוך ולהגדיל את מספר המבקרים באתר". זאת, אומר כתב התביעה, כדי לחשוף את מבקרי האתר למודעות בתשלום שהן מקור ההכנסה של האתר.

"מספר ההפרות הוא עצום בהיקפו", ממשיך כתב התביעה, "ובהתאם לכך גודל הנזק שנגרם לתובעות עקב כך". הנתבעים, נאמר בכתב התביעה, "מתעשרים שלא כדין על חשבון בעלות זכויות היוצרים". התובעים מבקשים 20 אלף שקלים לכל זכות שהופרה בכל אחד מהקבצים המקורים שהומרו לפורמט MP3.

התובעות גם ביקשו מבית המשפט צו מניעה זמני ומינוי נציגיהן לכונס נכסים זמני, שיוכל להיכנס ולשהות באתרי הנתבעים – גם בעולם הפיסי – וליטול על פי שיקול דעתו מחשבים, צורבים, מדיה וציוד היקפי, תוך סיוע באנשים נוספים ובשוטרי משטרת ישראל. ואכן, נציגי התובעות, בליווי שוטרים, פשטו על ביתו של ע', בעל האתר, והורו לו לסגור את מחלקת המוסיקה באתר.

אלא מה? יש גם כתב הגנה. רוב הנתבעים הגישו יחדיו כתב הגנה קצר ובו אמרו כי אינם אשמים, מאחר שלדבריהם לא נמצאו באתר קבצים מפרים ואף לא תוכנות המרה בלתי חוקיות. דברים מפורטים יותר נמצאים בכתב ההגנה של הנאשם האחרון, ד', עורך המוסיקה של האתר, המיוצג על ידי עו"ד אילן גולדנברג מחיפה. עורך המוסיקה הנתבע בסכום של מיליוני שקלים אינו אלא תלמיד תיכון בן 16 וחצי מנהריה, עיתונאי חובב ששימש כמבקר המוסיקה של אתר אינטרנט. "האתר אינו מספק שירותי מוסיקה למבקריו", אומרת ההגנה, "הפעולה היחידה שהתובע מבצע באתר היא כתיבת מאמרים, טורים וסקירות מוסיקליות, המפנים את הקורא לאתרי אינטרנט בארץ ובעולם, אתרים בהם ניתן למצוא קובצי מוסיקה מסוג MP3 ו־VQF".

על פי ההגנה, לא מדובר כלל בקבצים אלא בקישורים. לא רק שעורך מדור המוסיקה לא עסק בהמרה, העתקה, או סחר בקובצי מוסיקה, אלא שהוא אף לא יכול היה לעשות זאת. על פי כתב ההגנה, גודלו של השרת של cool.co.il הוא רק 25 מגה בייט ואין בו כלל מקום לכל אותם עשרות או מאות קבצים שהתובעות טוענות כי נמצאו עליו.

עו"ד גולדנברג טוען כי התביעה מופרכת מעיקרה, ואינה אלא "ניסיון נואל של התובעות לנסות ולהטיל את קשייהן העסקים והפסדיהם הכלכליים על הנתבע". הגשת כתב התביעה, הוא טוען, היתה "ללא אחיזה בדין ובעובדות ומתוך מגמה "ליצור הרתעה בקרב משתמשי רשת האינטרנט".

התובעות הגישו כתב תשובה לכתב ההגנה, ובו הן טוענות כי האתר לא סיפק כתובות לאתרי אינטרנט אחרים שבהם ניתן להוריד את הקבצים, אלא "גישה ישירה לקובצי מחשב מפרים". העורך המוסיקלי, לדבריהן, "עודד ועזר למבקרי האתר להוריד את קובצי המחשב המפרים בכך שערך את היצירות ברשימות, הן עבריות והן לועזיות, ודי היה בלחיצה על עכבר המחשב בהצביעו על שם היצירה כדי שההורדה למחשב האישי תחל". במלים אחרות – התביעה דורשת 20 אלף שקלים לפחות בעבור לינק אחד לשיר לא חוקי.

בינתיים, נסגר אתר המוסיקה של cool.co.il. ע', בעל האתר, מגדיר אותו כאתר לבני נוער ולדבריו גם ללא אגף המוסיקה נרשמים בו כ-2,500 ביקורים ביום. ומה יעשו המחפשים מוסיקה באינטרנט? דו"ח אמין מציע למי שרוצה לחפש קובצי MP3 לגלוש ללייקוס – אחד ממנועי החיפוש הגדולים באינטרנט, שממשיך להציע מנוע חיפוש מיוחד המוצא קישורים לקובצי MP3 באינטרנט למרות מחאות חברות התקליטים (http://mp3.lycos.com). מעניין לקרוא את ההצהרה באותיות הקטנות שלמרגלות תיבת החיפוש של שירות MP3 של לייקוס, שעליה חתומים לייקוס וחברת FAST הנורווגית שהקימה את המנוע: הם מתנערים מכל אחריות להעלאת קבצים לאינטרנט, אך מציעים לחברות התקליטים כי אם יגלו ששיר מסוים פוגע בזכויותיהן, הן מוזמנות לשלוח את כתובות הקבצים המפרים ללייקוס ושם ימחקו את ההפניות לקבצים המפרים ממסד הנתונים שלהם.

בינתיים, לא נראה שמישהו לוחץ על לייקוס. היום חיפשתי שם, וגם מצאתי, קטעים של אמנים ישראלים כמו דנה אינטרנשיונל, MFG, אינפקטר מאשרום, קוקו בלוף והיתושים, מיסטיקה, אסטרל פרוג'קשן ועוד. הייתי נותן לכם את הקישור, אבל אני לא רוצה להסתבך.

מעקב: המשתמש הכפול פתח פורום

א', שאת סיפור מלחמתו במסחר האלקטרוני שלא היה סקרנו לאחרונה, פתח בימים אלה פורום משלו באינטרנט. מטרתו של הפורום "לדבר על כל הבעיות אשר הגולשים הפרטיים והמקצועיים נתקלים בהן מול נותני שירותי אינטרנט, ובייחוד בעלי סרוורים".

במכתב הפתיחה לפורום מסביר א': "הסיבה להקמת פורום זה, היותי אני עצמי קורבן פעמיים למחדלים ואף הונאה מצד בעלי סרוורים". שם הפורום אומר הכל: הפורום נקרא "סרוורים נקיי כפיים".

http://www.active.co.il/cgi-bin/forums/intraforum.cgi?forum=227

מעקב: sex.co.il ירד מסדר היום של בג"ץ

השבוע נידונה בבית המשפט הגבוה לצדק עתירתו של אברהם נויהויזר מחיפה נגד איגוד האינטרנט הישראלי ומשרד התקשורת. נויהויזר טען כי שמות דומיין שביקש לרשום, ביניהם sex.co.il, סורבו לו, אך ניתנו מאוחר יותר לאחרים. בדיונים בקשר לצו מניעה בנושא, טענו נציגי איגוד האינטרנט כי הכל נעשה כדין ועל פי ייעוץ משפטי.

השבוע, עם תחילת הדיון בעצם העתירה, הציגה ההגנה טענה מקדמית והיא שבית המשפט הגבוה לצדק כלל אינו מוסמך לדון בעתירה כלשהי נגד האיגוד, משום שאיגוד האינטרנט אינו גוף ציבורי. בית המשפט קיבל את הטענה ופסק כי "המשיבה הראשונה (איגוד האינטרנט הישראלי, ע.א) אינה גוף ציבורי הפועל על פי דין, ועל כן אין עילה משפטית לכך שבית משפט זה יתערב בפעולותיה". השופטים (אור, דורנר ואנגלרד) דחו את טענות נויהויזר, שטען כי בין חברי הנהלת האיגוד עובדי משרד התקשורת, ועל כן הוא לכאורה גוף ציבורי – והפנו אותו לערכאות אחרות.

עם זאת, השופטים דחו גם את בקשת נציגי איגוד האינטרנט הישראלי לחייב את נויהויזר בהוצאות משפט. נויהויזר שוקל כעת פנייה לבית המשפט המחוזי. אנו נמשיך לעקוב.

רוצה להיות דג גדול

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל. והפעם: **מתן גילאון**, בונה "אתר האקרים הישראלי הראשון"

בסרטים הם רובצים בקומונות מוזנחות, משחיתים את עיניהם שעות ארוכות מול מסכים מהבהבים, יוצאים אל העולם רק בחסות האפלה, ומקדישים את כל חייהם למלחמה בממסד המסואב, המושחת והמנצל, וגם לאכילת פיצה. במציאות הם בדרך כלל צעירים סקרניים, אינטליגנטים ומכורים למחשבים, שזה נחמד, אבל הרבה פחות קולנועי.

על הצד האידאולוגי של ההאקינג אחראים אתרי אינטרנט כמו "2600" ו"אנטי און-ליין", שדואגים להביא את האמת מאחורי הדיווחים המבוהלים והמגמתיים שמופיעים בתקשורת בנושאי האקינג. מעכשיו, יש גם אתר האקרים ישראלי.

אתר ההאקרים הישראלי הראשון הוקם בחודש מארס האחרון על ידי איתמר לוין ומתן גילאון. אין בו אידיאולוגיה חתרנית, אלא רק עצות לשימוש חכם ויעיל במחשב וברשת, פרי ניסיונם של השניים. רמת האתר רחוקה מהרף הגבוה שמציבים אתרי האקרים אחרים בעולם, אבל נראה שזה מה יש. גם שגיאות כתיב הן לא מחזה נדיר באתר.

ממתי אתם באינטרנט?

גילאון: "אני התחלתי את דרכי כבר בשנת 1994, וכל מה שהיה לי אז היה טקסט. ידעתי להיכנס רק לאתרי IRC וצ'טים אחרים. איתמר בכלל התחיל רק שנתיים אחרי, בקיץ 1996".

ומה הביא אתכם לפתוח אתר?

"האתר הוא פרי דמיוני שלי. היה לי קשה למצוא אתרים בעברית שמתמחים במחשבים ובאינטרנט ולכן החלטתי להקים אתר כזה, וגררתי אתי את איתמר. יש די הרבה אתרים כמו שלנו באנגלית, אבל בעברית לא מצאתי משהו שמדבר בצורה מקיפה באמת על מחשבים. אנחנו מקפידים על עברית בלבד, כדי לפנות ספציפית לקהל הישראלי. לדעתי עדיף להיות דג גדול באגם קטן מאשר דג קטן באוקיינוס ענק".

מה אתם מנסים לעשות?

"המחשבים בעולם משתלטים על חיינו והרשת הפכה לחלק אינטגרלי מצורת הבילוי, ולמרות זאת לא יכולתי שלא לשים לב לכך שלישראלים יש חוסר ידע בסיסי. העיתונים והאתרים המסחריים, עם כל הכבוד, לא מדברים על נושאים טכניים לעומק, ולישראלי אין איפה ללמוד על הקופסא שבה הוא משתמש".

כל החומר מקורי שלכם?

"אנחנו מקבלים כתבות מקוראים ושמים אותן באתר, כי במאמץ משותף אפשר להשיג תוכן טוב יותר. בשורה התחתונה היינו רוצים להפוך לספרייה אחת גדולה שכל אחד יוכל להשיג בה מידע על כל דבר ממוחשב".

כמה זמן אתם משקיעים בעבודה על האתר?

"אני משקיע לפחות שעה ביום כדי לעדכן את החדשות. בכתיבת מאמרים אנחנו משקיעים כמה שעות טובות בכל אייטם, תלוי בהיקף. גם העיצוב גזל כמה ימי עבודה".

איזה תגובות מגיעות ממבקרים באתר?

"בהתחלה, כשהאתר היה קטנטן ולא היה בו חומר, לא היו תגובות מזהירות במיוחד. כשהאתר גדל התחילו לזרום תגובות חיוביות ומעודדות. אנחנו מעריכים את זה ומקשיבים לעצות כדי לשפר את האתר. עכשיו, כשמגיעות תגובות כמו "אתם האתר הישראלי הכי טוב" וכאלה, אני כבר לא מתפלא, ואני מקווה שנמשיך לגדול. אני רוצה לומר שהבעיה באינטרנט הישראלי היא שאין מספיק יוזמות פרטיות לבניית אתרים בעברית. יש לזה שלוש סיבות: העברית מציבה קשיים טכניים מיוחדים, אירוח האתרים בארץ עולה המון כסף, ולאתרים שאין להם גימיק מסחרי קשה מאוד להצליח. יש היום המון פורטלים אבל אין אתרים ישראלים אמיתיים פרטיים עשירים במידע".

http://www.hacker.co.il

דפנה לויינוביץ
daphna@haaretz.co.il

מושלם,

שחר סמוחה

דמיינו לעצמכם זירות גלדיאטורים ענקיות ומעוצבות להפליא שמהן מסתעפים מסדרונות וחדרים, ומהם עוד מסדרונות ועוד חדרים, ובהם מקפצות, טלפורטרים, כלי נשק ומנות בריאות. בתוך כל הגיהנום הגועש הזה מתרוצצים לוחמים עשויים ללא חת שנלחמים על חייהם, זה מול זה, וזה נגד כולם. נשמע כמו חלום. ובכן, החלום מתגשם – גרסת המבחן לקוויק 3 כבר כאן. האנשים הטובים והמוכשרים מ־id software (להלן, איד), יוציאו הקיץ את המשחק תחת השם Quake3 Arena, (להלן, Q3A).

מה חדש ברעיון, הרי משחקי רשת שבהם שחקנים מכל העולם מתחברים לשרת אינטרנט וטובחים זה את זה קיימים כבר שנים. נכון, אבל קווייק 3 (ממש כמו קודמיו) הוא מהפכה. איד, החברה האמריקאית שהביאה לעולם את דום ואת קווייק (חלקים 1 ו-2), החליטה שבניגוד למשחקים הקודמים, שהיו למעשה קווסט אלים בשלושה ממדים, שבהם נדרש השחקן לעבור משלב לשלב ולמלא משימות שונות בדרך אל חיסול הבוס הגדול – תוכנן Q3A במיוחד בשביל משחקי רשת. את גרסת המבחן המפתיעה לטובה – ביציבות, בחוסר באגים – אפשר להוריד מהרשת. זה עדיין לא הדמו הרשמי של המשחק, אלא גרסה ראשונית ביותר, אבל מי מסוגל לחכות עד שייצא הדמו הרשמי (מעריכים שתוך חודש). אנשים חיכו מספיק זמן, ועכשיו הם רוצים לשחק.

גם לשחקן הבודד

הרעיון של משחק מבוסס רשת בלבד יכול להישמע מאיים למדי לשחקן הפשוט, שנתקף חרדה מהרעיון של צלילה לתוך המים הקרים של קהילות הקווייק הענקיות שנוצרו ברשת בשנים האחרונות. בשביל אלה, וכמובן כדי לא לוותר על פלח שוק של אנשים של מחוברים לאינטרנט, שילבו המתכנתים במשחק גם אופציה למשחק יחיד. גם כאן אין חזרה לנוסחה המוכרת של משימות ליניאריות עם קו עלילה חלוש. כמו במשחק רב משתפים, גם כאן יהיה מדובר בזירות של מלחמת כל בכל (Arenas DeathMatch). במצב הזה של המשחק תתמודדו מול לוחמים שהתוכנה תשגר אליכם במקום מול הלוחמים האנושיים במשחקי הרשת. צפויות הפתעות. מי שחשב שהאינטליגנציה המלאכותית שהפגינו אנשי יחידות העילית ב־Half-Life היא מרהימה, צדק, אבל לא ידע מה איד מכינה לו בהמשך הדרך.

עיתונאים ששיחקו בגרסה כמעט מוגמרת של המשחק במשרדי החברה בדאלאס מספרים בהשתאות על אויבים ממוחשבים שלומדים מטעויות, מעלים ומורידים את רמתם בהתאם לרמתו של השחקן שמולו הם נלחמים, ומפתחים טקטיקות חיסול מגוונות ובעיקר לא צפויות.

מכיוון שאפשרות המשחק היחיד נתפשת באיד כאימון וחימום של השחקנים לקראת המבחן האמיתי מול אויבים אנושיים, עניין האינטליגנציה המלאכותית של האויבים נהפך לנושא שאין להתפשר עליו בשום פנים ואופן. לתכנן מכונות הרג א־מתניות שיורות ללא הבחנה, כמו בשני החלקים הראשונים, זו לא בעיה קשה מדי. לתכנן מכונות הרג שחושבות בעצמן זה כבר סיפור אחר לגמרי.

עם כאלה אויבים, מי צריך ידידים

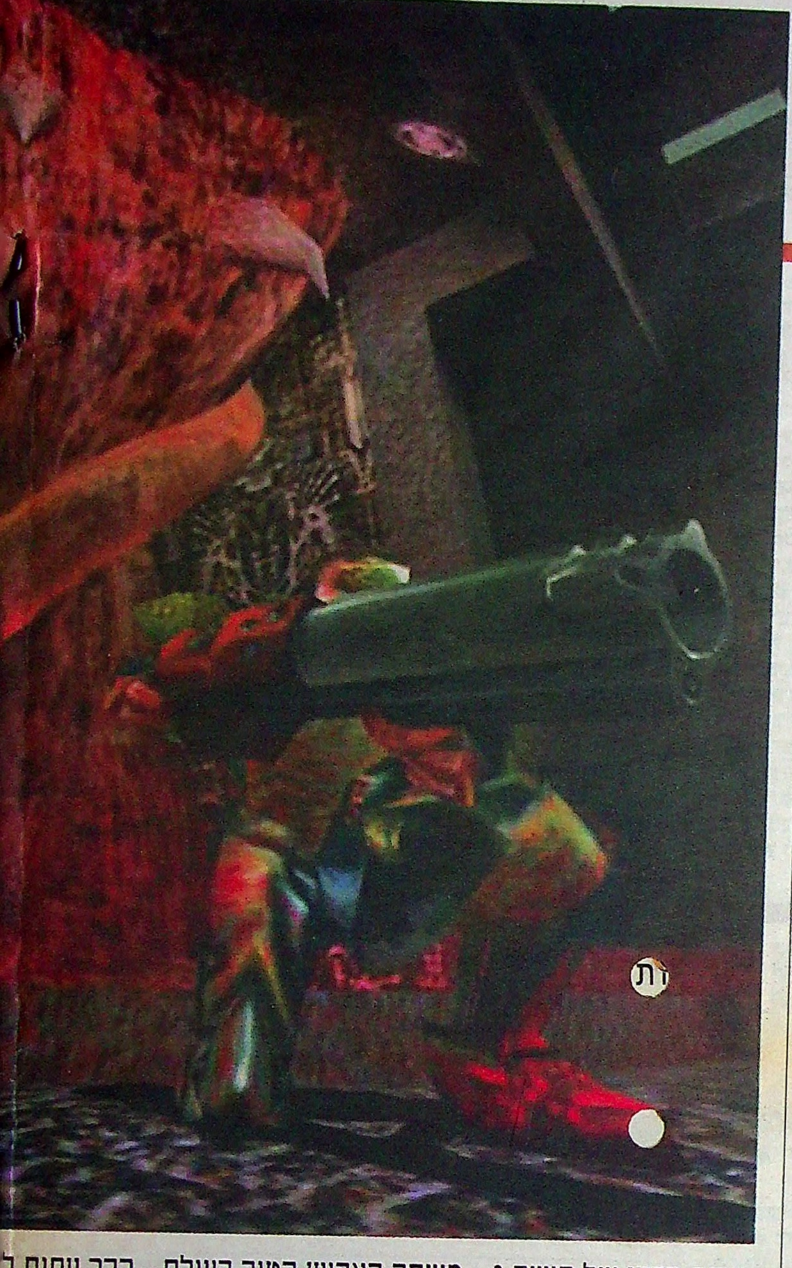
ג'ון קאש, המתכנת הראשי של איד בנושא האינטליגנציה המלאכותית של האויבים, מתחייב שהאויבים שהוא יצר לא ירמו את השחקנים האנושיים. הוא מסביר שמנוע המשחק יתייחס אליהם בדיוק כמו שהוא מתייחס לשחקנים אנושיים. בניגוד לאויבים דיגיטליים במשחקים אחרים, שלא היו מסוגלים להחטיא ירייה, אך בדרך כלל גם לא הצליחו לחמוק מטיל מכוון היטב שירית לעברם, מבטיח קאש שהסיפור כאן יהיה שונה לגמרי. "לכל אויב מלאכותי יהיו מגוון כשרונות שישפיעו, אך לא יכתיבו, את התנהגותו", הוא אומר, "לכל אויב כזה יהיו העדפות מובנות בשלל נושאים: שימוש בכלי נשק, רצון בשריון או במנות בריאות, כישורי לחימה מטווח קרוב או רחוק וכו'. בכל רגע נתון של משחק ינתח האויב את הסיטואציה שבה הוא נמצא ויבחר בתגובה שתהלום את הכישורים והנטיות שלו".

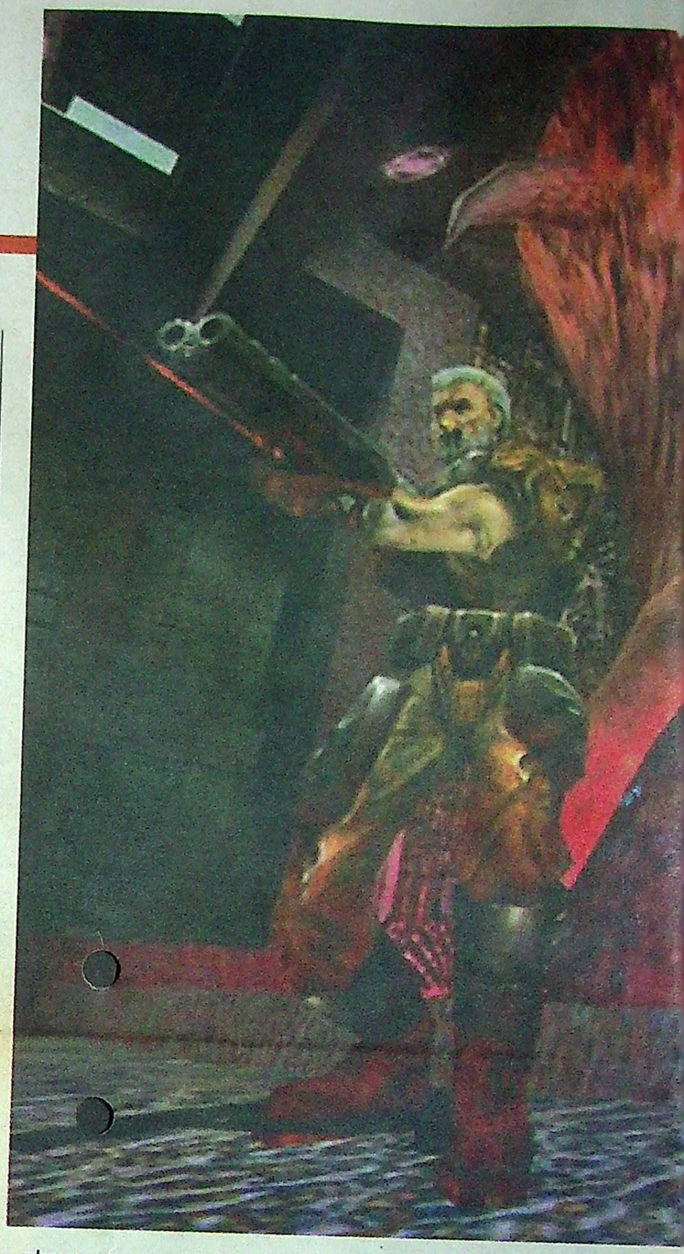
קאש מסביר שהערכים המתמטיים שמהם מורכבות תכונות האופי הייחודיות של יצירי כפיו הם "גמישים", ולכן מוסיפים ממד שאינו ניתן לצפייה בהתנהגותם והופך אותם לאנושיים יותר. לסיום, האויבים הדיגיטליים לא ינועו בזירות הקטל במסלולים קבועים אלא "ינתחו" אותה תוך כדי ריצה ו"ילמדו" אותה. הדרך הטובה ביותר להכיר קיצורי דרך ומקומות מסתור היא לעקוב מרחוק אחר אחד מהם.

עדיין, מכיוון שבמשחק רב משתפים עסקינן, השקיעו המתכנתים של איד את מיטב מרצם בבניית השלבים שבהם מתרחשת הדרמה. לפי נתונים מהימנים, נבנו כבר מעל 40 שלבים שונים. תוך זמן קצר משחרור המשחק אל השוק יופיעו באתרי האינטרנט של המכורים לנושא מאות שלבים חדשים שבנו "קווייק־הדס" ברחבי העולם.

זה הקול

שני השלבים שמופיעים בגרסת המבחן של המשחק ששוחררה לפני כשבועיים מרשימים מאוד. אחד מהם נראה כמו זירת קווייק קלאסית, במרכזה רחבה גדולה ששוכנת מתחת לשמיים קודרים. מהזירה מסתעפים גרמי מדרגות ומסדרונות מוארים בלפידים שחלקם מוליכים אל זירות משניות, והאחרים מובילים אל קירות אטומים שלא מאפשרים בריחה כשמטח עופרת ניתך עליכם. לסביבה המאיימת הזאת הוסיפו אנשי הצוות הגרפי של איד גם ערפל סמיך שרובץ על רצפת חלק מהחדרים ויכול לשמש כהסוואה לשחקן שיבחר את לבושו בחכמה, אבל עיקר תפקידו הוא ליצור אווירה של סרט אימים.

גרסת מבחן של קווייק 3 – משחק האקשן הטוב בעולם – כבר ניתנת ל

רדה מהרשת. באופן כללי, אפשר לומר כי מדובר בסוף העולם

השלב השני נראה כבר מופרע לחלוטין ואינו דומה לשום דבר שראיתי עד היום במשחקי אקשן. הזירה המרכזית תלויה באוויר, ומובילה למעין מרפסת ענקית שעליה ניצבים טלפורטרים שישגרו אתכם לנקודות שונות ומשונות, וטרמפולינות רבות עוצמה שיגרמו לכל מי שדורך עליהן לעופף באוויר למרחקים אדירים. המראה של שמונה או עשרה שחקנים מעופפים באוויר וקורעים אותו בצרורות נותבים, בשובלי עשן של רקטות או בפרצי אנרגיה צבעוניים שמשאירים אחריהם הקליעים של משגר הפרוטונים שלהם, הוא מרהיב.

מעבר לאפקטים הוויזואליים, ההשקעה סאונד היא מרהימה. תחושת האימה שנוצרת מיד עם הנחיתה במשחק נזקפת מידה רבה לזכות קולות הירי הסופר־ריאליסטיים שמגיעים אל אוזני השחקן ב-360 מעלות. אם תעמדו לשנייה בצד (שתי שניות כבר יעלו לכם בחייכם) ותקשיבו לשריקות הכדורים בקרב שמתנהל מסביבכם, תוכלו לקבל מושג על מיקומם של שאר השחקנים בזירה. הניקוד במשחק ניתן על ידי השרת על כל חיסול של יריב, ובניגוד לשני המשחקים הקודמים בסאגת קווייק, האינפורמציה הרלוונטית מופיעה במרכז המסך בצורה ברורה ומספקת. אחרי הכל, כל אחד רוצה לדעת את מי הוא הורג.

שיפור נוסף שמעיד על מחשבה ועל האזנה לרחשי לבם של מכורי הקווייק, הוא העובדה שברגע שכוונת כלי הנשק שלכם מונחת על אחד מהשחקנים האחרים בזירה, שמו מופיע מיד לצדה. זה אולי נשמע מרגיז אבל זה נראה מצוין ומאפשר כריתת בריתות אד־הוק עם שחקנים אחרים וחבירה עם כמה מהם לחיסול שחקן או שחקנים אחרים. כמו כן, קיימת כמובן אפשרות לתקשורת בין השחקנים באמצעות הקלדת מסרים במסך הראשי.

מאפיין נוסף שככל הנראה יופיע בתקליטור המשחק הראשון – וללא שום ספק בטלאים (פאצ'ים) שמן הסתם יתווספו במשך הזמן – הוא אפשרות לתכנות של האויבים המלאכותיים. שחקן שמנוצח על ידי יריב אנושי שאורב לו בשרת כל יום – ויש אנשים שפשוט גרים בתוך שרת כזה – יוכל להתבונן וללמוד את שיטת לחימה של אויבו ולאחר מכן לתכנת את המאפיינים שלה לאחר מהאויבים המלאכותיים שבהם הוא נלחם בגרסת השחקן היחיד. לאחר כמה ימים של אימון, תוכלו לחזור לשרת ולהראות ליריב העיקש מאיפה משתין הדג.

טוהר הנשק

בהתאם לרמת ההתקדמות במשחק יהיה אפשר, בגרסה המלאה או אפילו בדמו שישוחרר בקרוב, לבחור בין שלושה סוגי לוחמים: קל, בינוני וכבד. לכל אחד מהם יתרונות וחסרונות שיתבטאו בעיקר במהירות התנועה, ביכולת הניתור וכושר העמידה בפני ירי.

כלי הנשק שכבר נמצאים בגרסת

כרגיל

המבחן הם מלאכת מחשבת וחלומו הרטוב של כל שחקן אקשן: מכונת הירייה האימתנית שעליה מותקן ציין לייזר, תת המקלע המהיר ביותר שראיתי, משגר הרקטות שהיה הפריט הנחשק ביותר בקווייק 2, מקלעי האנרגיה השונים ועוד. המחשבה על כלי הנשק שיתווספו בגרסה הסופית של המשחק רק מעצימה את ההתרגשות. החלפה בין כלי נשק זה לאחר היא מהירה במיוחד ואינה עוצרת לרגע את שטף המשחק.

מה שכן מצליח לעצור אותו, לפחות בשעות מסוימות, היא תשתית קווי הטלפון של בזק. בעוד ששחקנים מכל מדינה מערבית משחקים במהירויות אדירות, את השחקנים הישראליים אפשר לזהות בכל שרת – לצד שמם מופיע זמן התגובה הארוך ביותר. משחק בחיבור ISDN או דרך רשת מקומית יפתור את הבעיה.

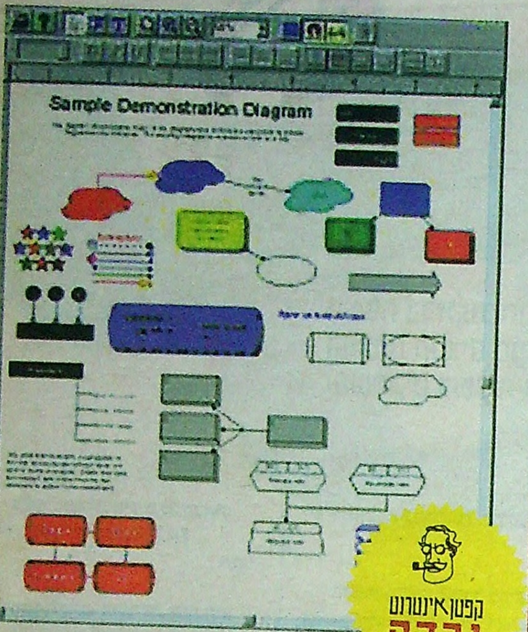
לא כל אחד יוכל ליהנות מ־Q3A. דרישות המינימום של המשחק (ומדובר במינימום שבמינימום) הן פנטיום 200, MMX, 32 מגה בייט ראם, מאיץ גרפי לתלת ממד של 4 מגה בייט לפחות, וכמובן מודם. גרסת המשחק שוקלת 22.5 מגה בייט. אם עד היום התלבטתם אם לשדרג או לקנות מחשב חזק – הנה סיבה טובה.

קישורים

- האתר הרשמי של איד
  http://www.idsoftware.com
- הורידו את גרסת המבחן ל־Q3A
  http://www.netdoor.com/quake3/index.html
  http://www.quake3arena.com
  http://shareware.gamespot.com/index.html
- דרייוורים תומכי Q3A לכרטיסים גרפיים שונים
  http://www.3dfx.com
  http://www.glsetup.com
- רשימה עצומה של שרתי Q3A
  http://underworld.idsoftware.com/serverlist.html"ssi
- אתרים לחולי קווייק, המציעים עדכונים
  http://www.quake3nation.com
  http://www.quake3world.com
- קבוצת דיון
  Alt.games.quake3

לבעלי כרטיס וודו 2

בעלי כרטיסי וודו 2 ייתקלו בבעיה בפעם הראשונה שינסו להפעיל את גרסת המבחן. לא להתייאש. גלשו לאחד מאתרי הדרייוורים המופיעים למעלה, והורידו מהם את הדרייוור שמתאים לכרטיס שלכם. מתוך ספריית הדרייוורים שהורדתם, העתיקו את הקובץ 3dfxVGL.dll לתוך ספריית המשחק (Q3A), ושנו את שם הקובץ ל־opengl32.dll. המשחק יעבוד כמו קסם.

קפטן אינטרנט נבדק
תוכנות

יומן אלקטרוני, תוכנת צ'ט, יוצר תרשימים ותוכנה לניתוח רגשות

Time&chaos הוא יומן אלקטרוני ומנהל משימות אישי, שמאפשר לאגור מידע על פגישות, טלפונים וכתובות, ומטלות לביצוע. חלקיו השונים מתפצלים לכמה חלונות ומאפשרים שליטה בו זמנית על כל מאגרי המידע המוזנים בו. האינטגרציה של היומן עם תוכנות אחרות טובה, ואפשר לכתוב בו גם בעברית. אפשר לתזמן דרך היומן משלוח פקסים ואי־מיילים, לבצע חיוג לפי רשימות תפוצה, להדפיס מעטפות בפורמטים שונים, ועוד אופציות רבות נוספות. הגרסה המלאה של היומן ניתנת להתרשמות למשך 21 ימים.

Time&chaos. גודל הקובץ: 2.5 מגה בייט. להורדה:
http://www.isbister.com/programs/32bit/chaos32x.exe

PIRCH 98 היא תוכנה מצוינת לניהול צ'ט, שמהווה חלופה טובה לתוכנת MIRC הקלאסית. לתוכנה ממשק גרפי נאה לעין בעל אפשרות להתאמה אישית, והיא תומכת בחיבור במקביל של כמה שרתים ורשתות IRC, ובניהול שיחה ישירה בין משתמשים (DCC). תוכלו גם להעביר באמצעותה קבצים בקלות, לשמוע קובצי קול (לרבות של שידורים חיים ברשת), ולהפעיל אופציות רבות נוספות הנהירות בעיקר למכורי צ'ט. הגרסה החדשה של התוכנה כוללת תיקון של כמה באגים, ושיפור ביצועים. אפשר להשתמש בשותפה ללא הגבלת זמן.

PIRCH 98. גודל הקובץ: 1.7 מגה בייט. להורדה:
http://www.pirchat.com/pirch98s.exe

DayLife 2000 היא תוכנה מקורית שמנתחת את התחושות הפיסיות, המנטליות והרגשיות שמלוות אותנו בחיי היום־יום. מדי יום ביומו יש להזין לתוכנה תחושות שליוו את המשתמש בשעות השונות (מתוך רשימה של אפשרויות), והיא מנפקת תחזית, אמנם לא מדעית, ליום הבא. גרפים פשוטים יציגו גם את התחושות האופייניות לנו לאורך זמן, וככל שיוזן יותר מידע, יהיו תחזיות "מדויקות" יותר. אפשר להתרשם מהגרסה המלאה של התוכנה במשך חודש, ואחר כך לרכוש אותה תמורת 20 דולר.

DayLife 2000. גודל הקובץ: 317 קילו בייט. להורדה:
ftp://ftp.simtel.net/pub/simtelnet/win95/fortune/dylf2000.zip

EDGE Diagrammer היא תוכנה מקצועית לעיצוב דיאגרמות מורכבות, עצי מבנה ותרשימים מסוגים שונים. אפשר ליצור בקלות יצירות מגוונות בשלל סגנונות וצורות ולהוסיף טקסט ונתונים בצורה פשוטה. התוכנה תומכת היטב בייבוא תרשימים מתוכנות אחרות, ויש לה אופציות עיצוב רבות. כמה סוגים בסיסיים של תרשימים מובנים בה, ומסייעים למשתמש המתחיל. גרסה מלאה של התוכנה ניתנת להתרשמות למשך חודש.

EDGE Diagrammer. גודל הקובץ: 1.29 מגה בייט. להורדה:
http://www.pacestar.com/trial/ed230u.exe

צביקה אלברגר
zvika@haaretz.co.il

קפטן, הצילו!

גלישה בבזקוט, חרבות שנות התשעים, העברת קבצים ממק לפי"סי, חשיפה לצפון ומשחקים בשעות העבודה

קפטן הצילו! איך משנים את המראה האפרורי של ה־ICQ?

תמר

הקפטן משיב: אפשרות אחת היא ללחוץ על כפתור ה־ICQ ומשם לעבור ל־List Preferences/Contact. דרך מסך זה אפשר לשנות צבעים ולהעלים/להוסיף כפתורים. אם את מעוניינת בשינוי יותר רדיקלי, נראה שאת בשלה ל־ICQ Plus

http://members.xoom.com/icqplus/iplus102.zip

הכולל אפשרות לשינוי טוטלי של מראה ה־ICQ.

קפטן שלום! אני מעוניין לשלוח קובצי פוטושופ לחבר, אלא שאני עובד על מק ולו יש פי־סי. האם צפויה בעיה?

אמיר

הקפטן משיב: הכל שאלה של פורמט. שמירת הקבצים כ־JPEG, PSD או GIF אמורה לסייע למעבר חלק, אם כי לעתים מתרחשות בעיות כתוצאה מתהליך שמירה לא נכון. שאר הפורמטים בעייתיים הרבה יותר. אפשר להיעזר ב־RK MacWin

http://rk.net/shareware/rkmsetup.exe

לשם המרת קובצי מק (של טקסט או גרפיקה) לפי־סי.

קפטן יקר! בימים משעממים במיוחד בעבודה אני חש צורך לשחק קצת Space Invaders. הבעיה היא שאיני יכול להתקין משחק במחשב במקום העבודה. האם אפשר לשחק משחק זה ברשת?

דורון

הקפטן משיב: גרסת ג'אווה פרימיטיווית של המשחק נמצאת בכתובת

http://www.dsl.nl/~marco/classes/invaders.html

גרסת Shockwave עדכנית יותר אבל דלת אירועים:

http://www.clevermedia.com/arcade/alien.html

וגרסת Shockwave מצוינת:

http://posttool.com/playpage/invaders/index.html

הדבר הכי קרוב לדבר האמיתי (ב־Shockwave) אבל אטי למדי:

http://users.southeast.net/~oct24/80s_games/invaders.htm

קפטן שלום! האם תוכל להסביר בקצרה מה זה PCI ואיך אני יודע אם יש לי את זה במחשב? תודה,

אדרון

הקפטן משיב: מדובר בקיצור של Peripheral Component Interconnect, או במלים פשוטות בסוג של חיבור בין הרכיבים השונים במחשב ללוח המרכזי. כידוע, בכל מחשב יש כל מיני רכיבים פנימיים כמו כרטיסי קול, וידיאו או מודמים. עד לפני כשלוש שנים היה ה־ISA סוג החיבור הנפוץ, אולם אז פיתחה אינטל את PCI, המאפשר מעבר מהיר יותר של נתונים. כעת יותר ויותר רכיבים משתמשים בסוג חיבור זה. כדי לברר אם המחשב שלך מאפשר חיבור של רכיבים בתצורת PCI היכנס להתחל/הגדרות/לוח הבקרה/מערכת/ מנהל רכיבים, וחפש אחר רכיב בשם Card PCI או

Universal Serial Bus Controller

קפטן! לפני כמה שנים הייתי בניו־יורק וראיתי שם שלט המציג On Line את החוב הלאומי ההולך ותופח של ארה"ב. האם יש דרך לראות שלט זה ברשת?

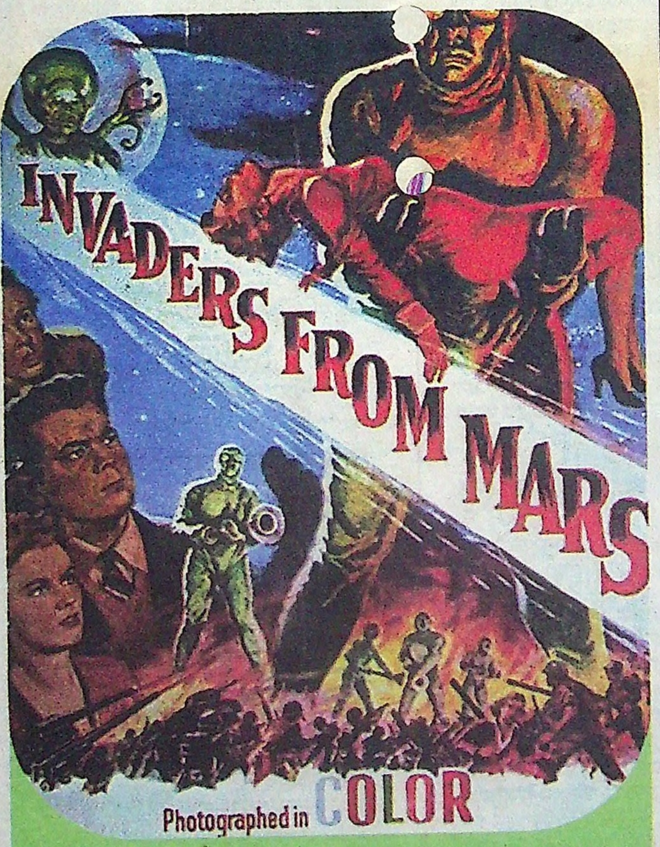
סבי

הקפטן משיב: לא את השלט הזה בדיוק, אבל גרסת הרשת שלו נמצאת בכתובת

http://www.brillig.com/debt_clock.

קפטן! נואשתי מהשיטוטים חסרי התכלית. אני זקוקה לאתר שהוא מעין אנציקלופדיה לתרבות של שנות התשעים.

נעה

״פולשים מהחלל״, לדורון

הקפטן משיב: כמו שאומר הפתיח לאתר – "שנות התשעים מאל"ף ועד ת"ו"

http://www.altculture.com

קפטן הצילו! עקב שביתת העובדים המינהליים באוניברסיטאות נותקתי מספק הגישה שלי לאינטרנט. ניסיתי להתחבר דרך בזקנט ולכאורה הכל נראה בסדר – אלא שהדפדפן שלי (Netscape) לא מצליח להיכנס לשום אתר. מה לעשות?

פלוני

הקפטן משיב: ראשית עליך להיכנס ב־Netscape ל־Edit/Prefferences/Advanced/Proxies ולבחור ב־Direct Connection to the Internet. השלב הבא עליך להיכנס ל־התחל/הגדרות/לוח הבקרה/רשת. סמן את TCP/IP ולחץ על מאפיינים. בחלון הגדרות שייפתח בחר ב־תצורת DNS וסמן את "הפוך את DNS ללא זמין". עבור לתיקיית כתובת IP וסמן את "השג כתובת IP באופן אוטומטי". צא באישור. בהצלחה.

קפטן יקר! יש לי אתר ב־Geocities. באחרונה רכשתי כתובת ברשת (Domain) מחברה מסחרית (http://www.ktovet.co.il) וביקשתי שהכתובת תפנה לאתר שלי. הכל בוצע לשביעות רצוני, אלא שכשאני מקליד את הכתובת ב־Location Bar של הדפדפן היא מתחלפת לאחר כמה שניות בכתובת הארוכה שלי ב־Geocities. מה עושים?

אלמוני

הקפטן משיב: אין ממש מה לעשות מלבד לשלם תמורת אחסון האתר אצל ספק נ[illegible]. ההבדל בין ספקי נוכחות לאתרים דוגמת Geocities הוא בכך שהראשונים מבצעים את ההפניה לאתר שלך בתוך השרת שלהם (כלומר הכתובת שלך מפנה ישירות לשרת של ספק הנוכחות ובתוך השרת מוגדרת הכתובת המלאה), וכך הגולש לא רואה את הכתובת המלאה שלך. ב־GeoCities אין אפשרות כזאת, עקב כמות האתרים העצומה שהם מאחסנים על שרת אחר.

קפטן יקר! לכבוד חזרתה של סדרת הפולחן המעולה "חשיפה לצפון", תהיתי אם יש לה מדריך פרקים כך שלא אחמיץ פרקים שפיספסתי בעבר. בנוסף היה נחמד לדעת על Desktop Theme של הסדרה, ואולי גם הפניה לאתר הרשמי. תודה,

גליה

הקפטן משיב: רשימה נרחבת של אתרים הקשורים לסדרה התפרסמה בגיליון 115 של "קפטן אינטרנט", ואפשר לעיין בה גם באינדקס הקפטן. לסדרה אין אתר רשמי, אבל בכתובת

http://www.retroweb.com/nexp.html

תמצאי תחליף לא רע בכלל. בנוסף תמצאי בכתובת זו הפניה לאתר שממנו אפשר להוריד תוכנה חביבה הכוללת מידע על כל פרקי הסדרה, אפשרויות חיפוש ועוד. Themes של הסדרה אפשר להוריד מ:

http://members.aol.com/starwar103/norexp.zip

וגם מ:

http://www.themeworld.com/cgi-bin/redir.pl/northexp.zip

צפייה מהנה.

קייט מוס, אייקון של שנות ה־90, לנעה

בנק הפועלים

http://www.bankhapoalim.co.il

ההחלטה של בנק ישראל לאפשר לבנקים לספק שירותי בנקאות באינטרנט היא התגשמות חלומו הרטוב של כל גולש מנוסה, ובוודאי של הבנקים. האחרונים מתעניינים בדבר אחד בלבד: לעשות יותר כסף בפחות הוצאות. בעזרת אתר אישי שפתוח 24 שעות ביממה הם יכולים להעניק ללקוחות שירות מקסימלי בעלויות מינימליות. אלא שלפחות בשלב זה, האתרים של הבנקים לא השכילו לנצל כיאות את מה שנפל להם לידיים.

האתר של בנק הפועלים, למשל, מערים כמה וכמה קשיים בדרכו של הגולש לעמוד שבו מנוהלים חשבונותיו דרך הרשת. במקום לפתוח אתר המיועד אך ורק לעניין זה, או לפחות לקשר אותו ישירות מהעמוד הראשי באתר, נדרש הגולש לגלוש לפחות דרך שלושה מסכים בדרכו אל ניהול החשבונות שלו. בנוסף לכך מוזהרים הגולשים שהאתר מותאם לדפדפנים של נטסקייפ מגרסה 4 ומעלה. העובדה שחברות האינטרנט העיקריות בארץ מחלקות למשתמשים החדשים דפדפנים של מיקרוסופט כנראה חמקה ממעצבי האתר. גם שיטת ההצטרפות לשירות על ידי רישום בסניף גורמת לעיכוב בשימוש בו.

כשכבר מגיעים לעמוד הראשי בנוי המסך משלושה חלקים פשוטים, והסרגל העליון מכיל את הקישורים לחלקים העיקריים של האתר. הסרגל מורכב מאייקונים קטנים שנותרים לחוצים כשהגולש נמצא בתוך אחת הקטגוריות. מצד שמאל מצוי סרגל גלילה המשתנה בהתאם לקטגוריה שבה גולש בעל החשבון.

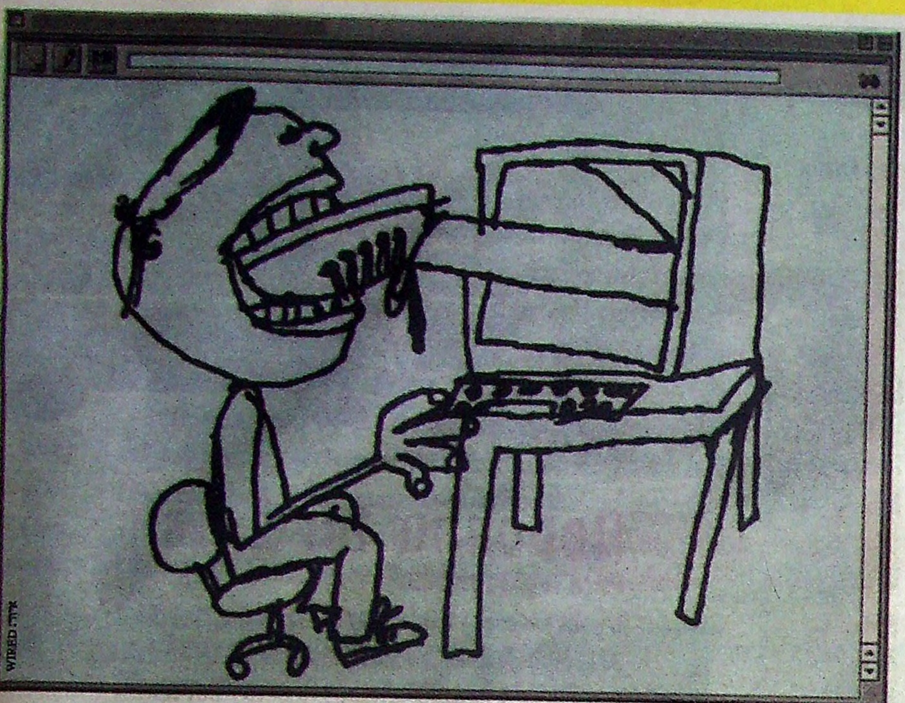
הסרגל הזה משתמש באייקונים גדולים מדי, וכתוצאה מכך נוצר בחלק מהקטגוריות, "השקעות" למשל, הצורך לגלול את הסרגל למטה כדי לראות את כל האפשרויות.

לעומת הסרגלים, שאר האתר בנוי בתבונה. המשתמש מגיע לאתר כדי לקבל מידע ולבצע פעולות בחשבונותיו. לכן האתר כמעט ולא נדרש לגרפיקה, המיותרת במקרה זה לחלוטין, ומסתפק בטבלאות כדי להעביר את המידע הדרוש. בכל ראש עמוד מופיעים פרטי המידע החשובים: מספר החשבון, התאריך ונושא העמוד: במבט אחד יכול המשתמש לדעת מהן האפשרויות העומדות בפניו. הפונקציה היחידה שחסרה במערכת היא עזרה ספציפית לכל עמוד.

הבעיה המרכזית של האתר ככלל נעוצה במבנה ההיירכי שלו. כשגולש מגיע לאתר של בנק הפועלים, הדבר שהכי מעניין אותו הוא חשבונותיו הפרטיים. לכן צריך האתר להיות בנוי מסביב לחשבונות של הגולש, ועל בסיס זה לבנות שירותים נוספים. האתר של בנק הפועלים בנוי סביב המוטיב של מידע, באופן כללי: למשל מידע על כרטיסי אשראי ועל מטבע חוץ, מידע על עו"ש ועל תוכניות חיסכון. בתוך הסביבה העמוסה הזאת, ניהול חשבונות פרטיים הם רק פסיק אחד, וחבל.

ירדן לוינסקי

http://www.extopia.co.il

אי־מייל ישן לא מת

אי־מייל הוא כמו שיחת מסדרונות שמתקיימת במדיום שלא נמחק: הכל נאמר בו, בכנות וישי[illegible] ששמורות בדרך כלל לשיחות־מיטה. גן־עדן לנואפים; אסון משפטי לחברות גדולות

Wired

כמעט שאי אפשר להסתיר דואר אלקטרוני מג'ון ג'סן. בשבילו, המלה Delete היא הזמנה. ג'סן יכול לשחזר כמעט כל אי־מייל שנמחק, גם מדיסקים שנכתב עליהם שוב ושוב. הוא יכול לקרוא אי־מייל ומסמכים ממערכות מחשב מתות. ללכוד רוחות רפאים. "במקצוע שלי רואים הכל", הוא אומר, "החל מקומדיה קטנה ועד טרגדיה אנושית".

ג'סן התחיל לקרוא אי־מיילים באופן מקצועי ב-1988 במרתף ביתו, ממנו פתח בקריירה של "מומחה מחשבים משפטי". היום הוא נשיא "Electronic Evidence Discovery", חברה לגילוי מידע אלקטרוני בסיאטל, המעסיקה 50 עובדים עם משרדים נוספים בניו יורק, לוס אנג'לס, שיקאגו וואשינגטון. ג'סן, שעובד עם צוות מתכנתי מחשבים, מומחים להתנהגות וקציני משטרה בדימוס, צד אי־מיילים שאנשים טועים להאמין שאבדו מזמן.

"בשביל כל מערכת דואר אלקטרוני קיימת פיתחנו תוכנה שיכולה למצוא כל מרכיב נסתר ולקרוא אותו", הוא אומר. "התוכנה שלנו נכנסת, מוצאת אותם, גוזרת אותם יחד עם כל הנספחים, ושומרת אותם".

העסק המשגשג של ג'סן הוא תוצר לוואי של התלות ההולכת וגדלה באי־מייל, שחשיבותו בתביעות אזרחיות, חקירות פליליות ותביעות נגד חברות, הולכת וגוברת. בתביעות נגד חברות גדולות, הדרישה לגישה לאי־מייל של החברה 10 עד 20 שנים אחורה נעשתה שגרתית.

"תשמיד את הראיות"

עסקי העדויות האלקטרוניות פורחים עכשיו בעיקר בשל טעויות מפורסמות מאוד שעשתה מיקרוסופט בנוגע לדואר אלקטרוני ישן. בשנה האחרונה, כשאי־מייל פנימי של מיקרוסופט נהפך לנחלת הציבור, נהרו חברות רבות לג'סן לקבלת ייעוץ בהגנה עצמית. רייוויד בויס, הפרקליט הבכיר של משרד המשפטים האמריקאי במשפט נגד מיקרוסופט, זיעזע את החברות הגדולות בנבירתו הבלתי נלאית במסרים של מיקרוסופט – עדויות שתרמו לטענה שביל גייטס והחברה שלו ניסו להרוס את נטסקייפ על ידי חיוב מוכרים להשתמש באינטרנט אקספלורר כדפדפן ברירת המחדל במערכות שלהם.

"האיום לבטל את מק'אופיס 97 הוא בהחלט קלף המיקוח החזק ביותר שיש לנו, מכיוון שביטול זה יסב לאפל נזק מיידי גדול מאוד", כתב מנהל בכיר במיקרוסופט במסר לביל גייטס, שלכאורה קיווה להכריח את חברת אפל לשלב את האקספלורר במחשביהן. דואר פנימי מ־AOL, שתיאר פגישה עם גייטס, כלל את הציטוט המפורסם "כמה עלינו לשלם לכם כדי לדפוק את נטסקייפ?", ויש גם את האי־מייל המצוטט תדיר מגייטס למנהלים אחרים במיקרוסופט: "האם יש לנו תוכנית ברורה למה שאנחנו רוצים שאפל תעשה כדי לחתור תחת סאן?".

במשך השנים אסף ג'סן הרבה מסרי אי־מייל קולניים, כאלה שמהר מאוד יישבו תביעות משפטיות. הוא שלח לי כמה דוגמאות, עם מאפיינים מזהים מחוקים. הם נראים כמו פרודיה, אבל הם אמיתיים:

"כן, אני יודע ששלחנו 100 חביות של ——, אבל בצד שלנו ננקטו צעדים כדי להבטיח שלא קיים כל תיעוד. לכן זה לא קיים. אם אתה מבין למה אני מתכוון. תזכור, אתה חייב לי משחק גולף בפעם הבאה שאני בעיר".

"האם ראית מה ד"ר —— עשה היום? אם החולה הזה יחיה זה יהיה נס".

"שלום דייוויד, אנא השמד את הראיות הנוגעות ל—— ששוחחנו עליה היום. תודה, לורה"

"שלום לורה. קיבלתי את המסר שלך. העניין טופל. להשתמע, דייוויד"

"רשת קמעונאית ארצית מבקשת 2,500 יחידות בחינם של —— כדי לבצע מבחן סקר שיווק. אם המחקר יצליח, הם יגישו הזמנה ל-100 אלף יחידות. אני ממליץ לספק את היחידות בחינם מהסיבות הבאות:

1. 2,500 יחידות בחינם זולות בהשוואה לרווחים מהזמנה של 100 אלף יחידות.

2. הם יספקו את השמות והכתובות של החנויות המעורבות במחקר כדי שנוכל לשלוח אליהן את המוצר.

3. מכיוון שאנחנו נדע היכן יימצאו המוצרים, אשלח מישהו לקנות את כולם, וכך נבטיח את הצלחת המחקר".

הדבר המדהים ביותר במסרים האלה הוא הכנות. אי־מייל הוא זריקת אמת. לכן הוא מפחיד – ולכן הוא כל כך פופולרי. מדי בוקר אני ניגש למחשב שלי ומעלה את תוכנת האי־מייל שלי. אני עכבר אי־מייל, מתכתב ומבצע שמירה בכפייתיות. שמרתי כל מסר – שנשלח ושהתקבל – מאז מארס '94. תיקיית האי־מייל שלי מכילה 226 מגהבייט של דואר. זה בערך 300 אלף מלים, המקובצות ביותר מ-75 אלף מסרים. הדואר שלי מלווה אותי לאן שאלך, מכיוון שהמדיום הזה טומן בחובו אפשרויות אינסופיות: מסר לא מזיק עשוי ליהפך יום אחד למלהיב; מסר מלהיב עשוי להיעשות חיוני.

ג'אן פלדמן, נשיאת חברה למומחים במחשבים ומשפט, עמיתה ומתחרה של ג'סן, אומרת לי שאני שומר דואר אובססיווי. "אולי 15% מהאוכלוסיה המקוונת שומרת כל כך הרבה כמו שאתה".

ממשרדה בסיאטל, לפלדמן יש מבט

ברוך על הנפש הקיבוצית של אומת האי־מייל, רשת מתפוצצת של 96 מיליון אמריקאים מקושרים. פלדמן נגררה בשש השנים האחרונות באי־מייל המתעד תחבולות מעילה ולעתים טרגדיות, בשביל יותר מאלף לקוחות. במאות תביעות נקראה למצוא ראיות נסתרות, והיא הסתובבה במשרדים, בתים פרטיים ומחסנים עצומים שבהם מאוחסנים אלפי קלטות גיבוי של מיליוני אי־מיילים. המקבילה הדיגיטלית של פורמלין, חומר שכל מה שנטבל בו נשמר שנים.

הבית של השכן נשרף

בינתיים גדל השימוש באי־מייל. כיום משתמשים 96 מיליון אמריקאים באי־מייל, ובשנה הבאה צפוי מספר זה לגדול ל־108 מיליון. 25.2 מיליארד מסרים כל יום. כאשר כמעט שליש מהמדינה שולחת מסרים, הדואר אלקטרוני חשף את כולנו לתחושה שכל מה שאנחנו כותבים היום עלול להיזקף נגדנו מחר. חברות החלו לבקש חסינות מהנטייה האנושית לכתוב כל מה שעולה ברעתנו בתכתובות אלקטרוניות.

"זה כמו ביטוח – אנשים לא רוצים לחשוב על זה עד שהבית שלהם יישרף. במקרה של מיקרוסופט, הם ראו כיצד הבית של השכן עולה באש", אומרת פלדמן, שהדרישה לשירותי המניעה שמספקת החברה שלה גדלה בשנה שעברה ב־50%.

בתי המשפט קיבלו בעקביות את הרעיון שזכויות חוקתיות לחופש הביטוי מסתיימות כשהעובד מגיע למשרד. "זהו מקום העבודה של המעסיק, והוא האדון של ממלכתו", מסביר ג'רמי גרובר, עורך דין של איגוד החירויות האזרחיות האמריקאי. בשנתיים האחרונות הוא מקבל פניות רבות מאנשים שמוטרדים מהפיקוח על האי־מייל בעבודה, למשל כשעובדים מחליפים מסרים הפוגעים בכבוד המנהלים. כשהמעסיק מגלה זאת, הוא יכול לפטר אותם.

פרויקט הזכויות במקום העבודה תומך בחקיקה שרורשת ממעסיקים ליידע את עובדיהם אם התקשורת האלקטרונית שלהם במעקב. בתרחיש האידיאלי של גרובר "למעסיקים לא תהיה כל זכות לחדור לשימוש של העובד באינטרנט או באי־מייל

> **"זה כמו ביטוח – אנשים לא רוצים לחשוב על זה עד שזה מגיע אליהם. במקרה של מיקרוסופט, הם ראו את הבית של השכן עולה באש"**

ללא סיבה מוצדקת", אבל אפשרות זו נראית קלושה. לפחות כעת, הצרכים של המעסיקים זוכים ליותר התעניינות, ועובדים חוששים בצדק שאי־מייל בעייתי עלול לסבך אותם.

"אין מקרה אחד שאני עוסק בו שלא קשור באי־מייל", אומר קלוד סטרן, עורך דין מפאלו אלטו שבקליפורניה. סטרן מתמחה בייצוג חברות היי־טק. "במאה אחוז מהתביעות שאני מטפל בהן מוקדש זמן ניכר לתקשורת אי־מייל ואינטרנט". הדבר הראשון שסטרן עושה בתביעה משפטית הוא לבקש את הדואר האלקטרוני של הצד השני. "אי־מייל נוטה להכיל הערות מאוד כנות ולא במיוחד רגישות מבחינה חברתית. אנו נתקלים בכך פעם אחר פעם, מה שגורם לאי־מייל להיות עקב אכילס של כל צד בתביעה".

לדברי סטרן, חברות המסתמכות על אי־מייל בתקשורת עם לקוחות חושפות את עצמן לאחריות משפטית מוגברת. "אחד התחומים הכי פגיעים הוא תמיכה טכנית ושירות לקוחות", הוא מסביר. "לקוחות זועמים שולחים אי־מייל מאוד כנה. גם אנשי התמיכה הטכנית נוטים להיות כנים בתשובותיהם. טיפלתי במקרה שבו איש התמיכה הודה שבמוצר היו בעיות, שהחברה ידעה על כך שישה חודשים, והוא קיווה שמישהו כבר יטפל בזה. היית מצפה שהחברה תסנן מסרים כאלה".

מערכות חדשות פגיעות במיוחד לסכנה של אי־מייל כנה, מכיוון שתביעות דיבה מוצלחות מתבססות על ההנחה שעיתונאי כתב במודע ובזדון סיפור לא נכון.

"בעיתונות, אי־מייל ייהפך לחלק מרכזי מאוד בתביעות דיבה", אומר ג'יימס גודייל, עורך דין במשרד Debevoise & Plimpton שייצג את הניו יורק טיימס בתביעות דיבה. כדי לזכות, על התובע להציג את הלך המחשבה של העיתונאי כשריווח על הסיפור. "לבתי משפט קשה לקבוע מה מישהו חושב כשהוא קורא את הסיפור", אומר גודייל. "הסיכויים שמישהו יאמר משהו בקול קטנים מאוד. התחליף לכך יהיה אי־מייל". העיתונים עדיין לא מוכנים. "אין לנו ממש מדיניות אי־מייל", מודה מנהל בכיר בניו יורק טיימס.

הסאב־טקסט של "יש לך דואר", סרטה האחרון של נורה אפרון, הוא שעולם האי־מייל הוא אותנטי לחלוטין. המדיום מאפשר לדמויות בסרט לחלוק אמיתות על עצמם, ולחשוף פנים של עצמם, שבעולם הפיסי היו נשארים מוסתרים. כששלחתי אי־מייל לאפרון ושאלתי אותה על אי־מייל, היא השיבה: "מה שמעניין אותי בעניין הוא שזאת צורת תקשורת שלא דומה לשום אחת אחרת, ועם זאת בשנייה שאתה מתחיל להשתמש בה אתה מבין אותה לגמרי".

החידה של אי־מייל היא שזהו קיצור דרך לביטוי עצמי, אבל גם שפה בפני עצמה. היא מזמינה גם את ההעברה הפשוטה של מידע ואת השיתוף בסודות, געגועים, רגשות. יש בכך מתירנות מס[...] שכתובות על מעטפות נייר בעולם האמיתי לא מספקות.

מחיר האמת

דבר אחד שכולם מבינים מיד הוא פלרטוט. "העניין החשוב באי־מייל הוא שהוא מתנת האל לנואף", אומר לי סופר ידוע. "זה קצת עדין, כי אני בעיצומם של הליכי גירושין". הסופר חושש שעורכי הדין של אשתו ידרשו את האי־מייל שלו. "הרעיון שאפשר להוציא צו על כל מה שאתה אומר באי־מייל צריך לעורר ספקות אצל כולם", הוא אומר.

הוא עשוי לחוש רווחה מהעובדה שציד האמת הוא עניין יקר. "היינו מעורבים במקרה שכלל 300 אנשים ואת כל האי־מייל שלהם בארבע השנים האחרונות", אומר ג'סן. "זו היתה מערכת אי־מייל בזמן אמת עם 16 קלטות לגיבוי. הספירה הסופית של האי־מייל הגיעה לכמה מיליוני מסרים". זה מספר קטן יחסית, אבל החברה, שלא היתה מוכנה לגילויים אלקטרוניים, נאלצה לשכור 60 עובדים זמניים שישבו ב־60 תחנות עבודה וקראו כל מסר; 20 עורכי דין מיינו את המסרים הרלוונטיים ושלחו לצד השני, תחת צו בית משפט. "בתשעה חודשים הם לא בדקו אפילו פסיק מהדואר החי, שלא לדבר על קלטות הגיבוי", אומר ג'סן. "ועד אז הם השקיעו 700 אלף דולר".

הפתרון של ג'סן היה להעתיק את כל הדואר לשרת מרכזי ולכתוב אלגוריתם שימיין את החומר לפי מלות מפתח. הוא גבה מהחברה 200 אלף דולר, והעלה את ההוצאות הכוללות כדי לאפשר לתובע לקבל את האי־מייל ל־900 אלף דולר.

"תחשוב על חברה שיש לה 50 מיליון מסרים בחודש", אומר ג'סן. "לא דרוש הרבה זמן כדי להגיע למספרים אסטרונומיים. אז השורה התחתונה היא שזה יקר מאוד להתעסק עם אי־מייל בתביעות משפטיות. אם עולה פחות להגיע להסדר, אז זה מה שאתה עושה. חברה שלא ערוכה נמצאת בעמדת הסדר גרועה".

לאי־מייל יש טון של גילוי לב אינטימי שקשה לתאר שיופיע במזכר עסקי סודי. וזהי תופעה ששמו אליה לב זה כבר, החל מהמחקרים הראשונים על הדרך שבה משפיע דואר אלקטרוני על התקשורת הבינאישית. מה שבאמת מוזר הוא שההתנהגות שלנו השתנתה מעט מאוד. אנחנו עדיין תקועים במחזור של נאיוויות ופיתוי, משכנעים את עצמנו שמכיוון שאי־מייל הוא אלקטרוני, סימן שהוא גם זמני.

כבר ב־1985 כתב רוברט אנדרסון, אנליסט בחברת ראנד, מחקר ראשוני על ההשפעות החברתיות של האי־מייל. אנדרסון הזהיר מפני "הקביעות המוזרה ועם זאת הנדיפות של מסרים אלקטרוניים", והשמיע כמה הצהרות על זהירות, כמו: "לעולם אל תאמר דבר שאינך רוצה שיופיע מחר בכותרת העמוד הראשון של הניו יורק טיימס; "הנח שכל מסר שאתה שולח הוא קבוע"; "הימנע מלהשיב כשאתה במצב רגשני"; וההצהרה הנבואית כל כך: "שקול שימוש במדיה חלופית".

כיום אנדרסון מרוכדך מכך שאנשים כה מעטים פעלו לפי עצותיו: "מה שווה מה

> **טשטוש הקבצים לא מבטיח כמובן שמומחי מחשבים לא יגלו קטעים קריאים, או שהעותק של המקבל לא יצוץ מחדש יום אחד במחשב אחר**

שאני כותב? אף אחד לא שם לב". במיוחד מרתקת אותו העובדה שאי־מייל נהפך לבעיה של חברות. "אני המום מהמקרה של מיקרוסופט – איזה היקף עצום מהעסקים היומיומיים של החברה מתבצעים באי־מייל. זה מציב דילמה בפני החברות. או שהם שומרים את הדואר, כדי שאפשר יהיה לגלות את כולו, או שהם מטשטשים את הקבצים כדי ששום דבר לא יתגלה בבית משפט, במחיר השמדת ההיסטוריה של החברה שלהם".

טשטוש הקבצים לא מבטיח כמובן שמומחי מחשבים לא יגלו קטעים קריאים, או שהעותק של המקבל לא יצוץ מחדש יום אחד ממערכת מחשב אחרת. מה היה אנדרסון עושה? הפתרון שהוא מציע די ישן. "הייתי קובע כלל שכל מי שכותב אי־מייל שיש בו עניין של החברה ידפיס ויתייק אותו". את השאר – הוא ימחוק.

מתוך סקרנות אני חולק את הרעיון של אנדרסון עם עובד במיקרוסופט, נגיד ששמו "טד". "טד" גאה לומר לי שנפח האי־מייל הנוכחי שלו הוא צנוע – 200 מסרים ביום – הרבה פחות מהשנה שעברה, שבה קיבל 900 מסרים ביממה. הרעיון של אנדרסון מצחיק אותו. "תקרא למשאיות הזבל! יש לי המון דואר להדפיס!". כמו לרוב עובדי מיקרוסופט, ל"טד" יש כעת שני מחשבי פי־סי: אחד לבדיקת תוכנות, השני לכתיבת אי־מייל ומסמכים. כחלק מעבודתו הוא מסנן אי־מייל אנושי, מעביר מסרים בין המתכנתים המפתחים את המוצר והמשווקים שמוכרים אותו. "אנחנו מציצים למוח הקולקטיווי הגדול של כולם".

זה אולי לא מפתיע ש"טד" לא הבחין בהשפעה כלשהי על השימוש באי־מייל במיקרוסופט בעקבות התביעה. "אני לא מקדיש תשומת לב לתוצאות של מה שאני כותב. כשאתה רואה את כמות המסרים שאנחנו מחליפים כאן, זה כמו שיחה במסררונות במדיום שנשמר".

"טד" אומר שיהיה בלתי אפשרי לשלוט באי־מייל של מיקרוסופט. לשאלה אם הוא מכיר את העמדה הרשמית של מיקרוסופט בעניין השימוש הראוי באי־מייל, הוא משיב, "אני חושב שזה נמצא בספר החברה לעובד". האם החברה הפיצה אי פעם מזכר בעניין המדיניות? לא. "זה יהיה די מצחיק אם הם יעשו את זה", הוא מוסיף. "כולם יגיבו על זה". באי־מייל, כמובן.

קפטן אינטרנט נבדק

מאמרים

אלברט איינשטיין, סוקרטס, בגדי ים, קומיקס חדש, אלימות של בני נוער, ואיך אפשר בלי מלחמת הכוכבים

רוברט יוז, מבקר הקולנוע של המגזין טיים כתב ביקורת על הסרט החדש של מלחמת הכוכבים. "זה הסרט הגרוע ביותר שראיתי בחיי", כתב יוז. המגזין לא הסכים לפרסם את הביקורת כלשונה, אבל בדיוק בשביל זה יש אינטרנט. זו הגרסה הלא מצונזרת.

Menace to Society

http://www.nydailynews.com/1999-05-16/News_and_Views/Opinion/a-28932.asp

ב־1905 פירסם איינשטיין את המאמר על תורת היחסות המצומצמת, מהמאמרים החשובים בהיסטוריה האנושית. הוא חשף את קיומו של משבר אמון עמוק בין המדע לבין התפישה האינטואיטיווית של בני אדם את הטבע. מאת צבי ינאי.

איינשטיין והקרע עם הטבע

http://zvi-yanai.shmone.co.il/ein.html

חשיבה ביקורתית בעידן האלקטרוניקה, מאת ניל פוסטמן. מתוך "חינוך החשיבה", עלון מס' 6, של מכון ברנקו וייס לטיפוח החשיבה. תירגמה מאנגלית: דפנה עמית

חשיבה ביקורתית בעידן האלקטרוניקה

http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/sde_chem/fostman.htm

סוקרטס אהב לשאול שאלות. הוא התנגד לספרים, החידוש הגדול של תקופתו. האינטרנט בשבילנו הוא מה שהיו הספרים לסוקרטס. איך הוא היה מגיב לאי־מייל? מאת יוסף רגב (מתוך "מחשבים בחינוך" גיליון 43)

סוקרטס והאינטרנט

http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/machshev/regev.htm

קומיקס חדש, מתוך המגזין העברי המקוון "ריתמו". מאת דן

תורן. איורים: יוני מרון.

החיים בתל אביב בתחילת האלף השלישי

http://www.ritmo.co.il/stuff/oshi/defoshi.htm

ההיסטוריה של בגדי הים במאה העשרים, מתוך המגזין המקוון המצויין "דטרו". מאת מלווינה דבריאס

In the Swim

http://www.retroactive.com/mar98/swimsuit.html

שני מאמרים על אלימות של בני נוער. הראשון מאת ג'ייקוב וייסברג מ"סלייט", השני מאת גלוריה פיסק מ"פיד".

What Do You Mean by "Violence"?

http://www.slate.com/Browser/99-05-14/Browser.asp

Death and the Maiden

http://www.feedmag.com/essay/es217_master.html

עדיעת הגולשים

אתר הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain

הופעה של לני קרביץ • אמא וירטואלית • צ'ט עם רנדי ניומן • חידת האוטובוס • לינקים מתים

מסעות בזמן

דאג וטוני, כוכבי הסדרה "מנהרת הזמן" וגיבורי הילדות של מי שגדלו בשנות השישים והשבעים, זוכים פה ושם לאתרי הנצחה ברשת, אבל רוב האתרים העוסקים במסעות בזמן עושים זאת ברצינות גמורה. אחד המרהיבים בהם הוא האתר של בריאו, המקדיש מרחב ניכר לבעיות הלוגיות שמציב מסע כזה, התלבטויותיהם של מדענים לדורותיהם והטיפול הספרותי והבדיוני בנושא.

http://www.iit.edu/~bosabri/time.html

אתר מעניין ומלומד שרובו טקסט ודיאגרמות:

http://www.tardis.ed.ac.uk/~abr/drwho/type40/sec2.html

"המרכז לחקר מסעות בזמן" מציע לגולשים לחקור את האפשרויות התיאורטיות, לקרוא על הנעשה בעולם המדע, וגם להירשם לטיול הקרוב למאה הקודמת. המרכז נמצא בניו־יורק, ואנשיו אספו באתרם לא מעט חומר וערכו אותו לסיור מודרך.

http://www.time-travel.com

המוסד למסעות בזמן, לעומת זאת, מציג התייחסויות תיאורטיות לכל ההבטים של הסוגייה: למה מוכרחים לנוע בזמן, למה זה לא אפשרי, אילו נזקים איומים היו נגרמים אם זה כן היה, ועוד. מטרת המחקרים של הצוות היא לנפות את המיסטיקה מהתחום.

http://xone.net/tti

טבעת האתרים לענייני נסיעות בזמן:

http://www.geocities.com/ResearchTriangle/1591/ttring.html

איך לבנות מפות לנסיעות בזמן?

http://www.earthportals.com/Portal_Ship/tonal.html

פרויקט אמיתי, שגם שמו הוא "מנהרת הזמן", מוקם בארה"ב:

http://209.85.121.96/TimeTunnel/index.html

איך לפגוש נוסעים בזמן שנחתו על כדור הארץ?

http://www.artcomic.com/time.html

עדויות של מי שנשבעים כי הם חוו את החוויה על בשרם:

http://www.forteantimes.com/index3.html

אתרים חדשים

חברת לינגוקום מתמחה בתוכנות תרגום, וכראוי, האתר שלה הוא רב לשוני:

http://www.lingocom.com

האקדמיה הישראלית למדעים פועלת כבר 40 שנה, מעכשיו גם ברשת

http://www.academy.ac.il

אתר חדש לתצוגה של יצירות אמנות ישראליות, הכולל גם אפשרות לרכישה מקוונת:

http://www.artsite.co.il

עמותת בוגרי הצופים עדיין שואפת להיות דוגמה ומופת

http://www.scouts-2000.co.il

טיולי שטח, מסלולים, המלצות על כלי רכב ועוד, באתר השטח הישראלי

http://www.4x4.co.il

באתר של שירותי הכבאות בישראל אפשר ללמוד איך להיזהר מאש:

http://welcome.to/the-fire-brigade

שאלות בנוגע לשידורי הלוויין העתידיים בארצנו, אפשר להפנות לאתר

http://www.newsat.co.il

חנות מקוונת חדשה למוצרי חשמל מציעה הנחות

http://www.lior-electric.co.il

אתר השבוע

הלא־שימושי:

האמא הווירטואלית המדברת היא דמות האם המייעצת, מנחמת, רודה ומלהגת בחופשיות. אפשר לבחור באיזה סגנון אמא חושקים: מסורתית, מודרנית, מצחיקה וכו', ובלחיצת עכבר היא מנפקת תמונה ואימרה בנוסח "אל תגידו לי אחר כך שאתם רעבים", או "אל תענה לי כשאני מדברת אליך", בקובצי קול חינניים.

http://dearmom.infospace.com/mtalk/m_talk.htm

לעובד הממורמר

באתר של הסרט "אופיס גאי" יש מצלמה המכוונת על כיכר "טיימס סקוור" בניו יורק, ועוד שתי מצלמות רשת המכוונות על שני חבר'ה שיושבים בקובייה המדכאת שלהם במשרד. אלה מייעצים איך לשפר את בית הכלא הזעיר שבתוכו אתם עובדים, ומחלקים שומרי מסך לשיפור המצב רוח.

http://www.officeguy.com

המרהיב

"פוטוקילט 2000" הוא פרויקט מרהיב של חברת קודאק, שמאפשר לגולשים להעלות לאתר תמונות שצילמו שיצטרפו כולם לשמיכת טלאים אדירת ממדים. כדאי לבקר ולהוריד את היישום שמאפשר לשבץ תמונות וסיפורים אישיים, ולשלב אותם לתמונה גלובלית.

http://alts1.kodak.com/US/en/corp/further/photoQuilt

המצב

1. מצלמת רשת חדשה הותקנה השבוע על גשר הפיקוד של ה"פרינסס", אוניית פאר המשייטת בשבעת הימים:

http://www.princesscruises.com

2. ביומנה של עקרת בית זועמת

http://www.disgruntledhousewife.com

נכתב השבוע: "אני מתה על מקגארט. אני אוהבת את הדיבור האטי והמדויק שלו ואת אצבעותיו הדקות והחיוורות כמת".

3. לאינדקס העברי זולו יש ג'ינגל חדש בשם "כל העולם על הזולו שלי", שהוקלט על ידי להקת גאולה 34:

http://www.zooloo.co.il/z_mp3_promotion.asp

4. בחידה של אגד, שבה צריך לזהות היכן נמצא האוטובוס, התמונה כבר בהירה מספיק כדי לזכות בבילוי המובטח במלון שרתון:

http://www.egged.co.il

המצעד

עשרת האתרים המדליקים ברשת
על פי http://cooldoctor.com

- http://www.newschoice.com
- http://www.sjindy.com
- http://chiangmainews.com
- http://members.tripod.com/~taz4158/pepper.html
- http://woods.bianca.com/shacklet/Dookie_Bite/index.html
- http://www.lightliving.com
- http://www.mktctl.com
- http://reflectionsrwf.com
- http://www.rtd1.com/astra/
- index.html
- http://www.rtd1.com/utahsport/index.html

תראו מה שהעכבר הביא על...

• http://www.katie-holmes.com
• http://www.kh-online.com
• http://www.darklords.net/katie
• http://girls.simplenet.com/kate
• http://members.tripod.com/~Wesmax69
• alt.fan.katie-holmes

קטי הולמס

קטי הולמס נולדה ב-18 בדצמבר 1978 בטולדו, אוהיו ארה"ב, לאב עו"ד ולאם עקרת בית. היא הבת הצעירה מבין חמישה ילדים. אל תחום המשחק הגיעה לראשונה בתקופת לימודיה התיכוניים, כשהשתתפה בכמה הפקות תיאטרון מקומיות בבית ספר הקתולי לבנות שבו התחנכה. היא מעולם לא האמינה שתצליח להתפרסם, אם כי את רוב זמנה הפנוי העבירה בצפייה בתוכניות טלוויזיה רכילותיות על כוכבים ופינטזה שיום אחד יעסקו גם בה.

ביולי 1995, כשהשתתפה בכנס שחקנים צעירים בניו יורק, הצליחה לצוד את עיניו של סוכן נמרץ, שסידר לה בו מבחן בד לסדרת טלוויזיה. הולמס עברה בהצלחה את המבחן ונטלה חלק, קטן, בפרויקט. תפקידה בסדרה הביא לה לא מעט הצעות מפתות, בין היתר התפקיד של באפי בסדרה "באפי ציידת הערפדים", עליו נאלצה לוותר בשל לימודיה.

הולמס הוזמנה למבחן בד לסדרה "דוסון קריק", אך בשל מחויבותה לתיאטרון בית הספר, נמנע ממנה להגיע למבחנים. היא שלחה ליוצר הסדרה קלטת וידיאו שבה היא מקיימת דיאלוג עם אמה (שלקחה על עצמה את התפקיד של דוסון). מפיקי הסדרה הסכימו לדחות למענה את האודישן. "לעולם לא אשכח את היום שבו קיבלנו את הקלטת של קטי", אמר קווין ויליאמס, יוצר הסדרה, בראיון. "אחרי שבמשך שבועות חיפשנו בנרות את השחקנית הראשית בסדרה ולא מצאנו, היא הצליחה להפתיע את כל המפיקים". הולמס סיימה את לימודיה התיכוניים בקיץ '97 ותוך זמן קצר החלה להשתתף בסדרה. כיום מתגוררת הולמס בוואשינגטון, שם רכשה לעצמה בית.

רשת האינטרנט אוהבת את הולמס. לפי מנוע החיפוש "אלטה ויסטה" מוזכר שמה ב-9,054 דפי אינטרנט. בקבוצות הדיון היא זוכה ל-12,769 אזכורים, ויש אף קבוצת דיון על שמה. ב־"alt.sex.stories" יש סיפורים אירוטיים אחרים בכיכובה והפניות לתמונות עירום מזויפות שלה.

ביולי '98 היא הוכתרה במגזין "Seventeen" כאחת מעשרת הנשים היפות בעולם. הסרט החביב עליה ביותר הוא "החתונה של החבר שלי", הסדרות: "שולחן לחמישה" ו"ER". היא אוהבת לרקוד, לשמוע מוסיקה ולקרוא ספרים, לאכול טבעות בצל ולחלום על לאונרדו דיקפריו.

על מעריציה היא אומרת: "מאוד מחמיא לי שילדים בני 13 מחפשים את קרבתי. גם אני הייתי ככה". על הצלחתה המסחררת היא מוסיפה: "זה די מדהים, שרק לפני שנה וחצי סיימתי את לימודי התיכון וכבר יש לי אתר אינטרנט משל עצמי". בהולמס אפשר לצפות מדי יום ראשון בסדרה "דוסון קריק" (20:30, ערוץ 3).

יומן

רביעי 2.6

03:00 צ'ט עם סופר המדע הבדיוני טרי ברוקס
http://barnesandnoble.com/community

03:30 צ'ט עם נהג המרוצים מאט קנסט
http://www.cbs.sportsline.com

05:00 צ'ט עם ארמין שירמן מ"חלל עמוק תשע" ו"באפי ציידת הערפדים"
http://www.tvguide.com

חמישי 3.6

02:00 צ'ט עם הזמר רנדי ניומן
http://chat01.asylum.com/studio-i

02:30 צ'ט עם חברי להקת ה"קרנבריז"
http://www.onnow.com/events

04:00 ערב עם הקומיקאית מרילין הופר
http://chat.yahoo.com

05:00 ראיון עם נשים נהגות מירוצים
http://www.talkcity.com/calendar

ששי 4.6

04:00 צ'ט עם השחקן קווין ביילי מ"מלחמת הכוכבים" החדש
http://starwars.talkcity.com

שבת 5.6

01:00 צ'ט עם ויליאם שאטנר לרגל צאת ספרו החדש
http://www.barnesandnoble.com

03:00 צ'ט עם סטיבן טיילר, "אירוסמית"
http://www.rollingstone.com

ראשון 6.6

14:00 שידור חי ממירוץ המכוניות "אינדיאנפוליס 500"
http://www.theautochannel.com/news/events/99indy500/index.html

שני 7.6

03:30 הופעה חיה של "מנהטן טרנספר"
http://www.liveconcerts.com

04:30 הופעה חיה של לני קרביץ
http://www.broadcast.com/music/concerts/lennykravitz

שלישי 8.6

04:00 צ'ט עם השחקנית קריסטין דיוויס
http://www.tvguide.com/chat

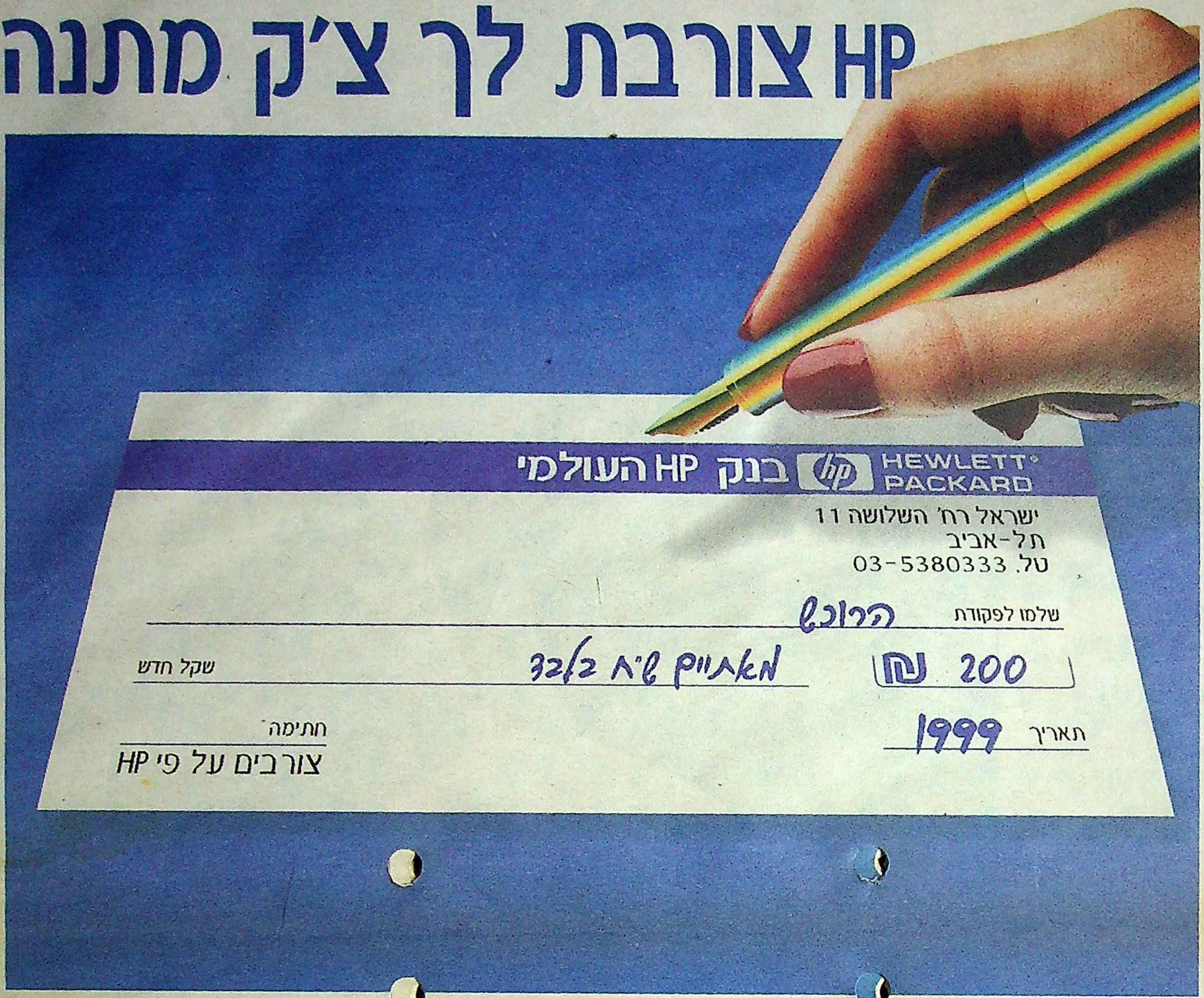
מילון

Futzing פועל חדש למדי באנגלית שמשמעו אינטראקציה חסרת תכלית ולעתים היתולית בין אדם למחשב או ליציר טכנולוגיה. מי שעסוק ב־Futzing עושה זאת לעתים לשם לימוד, בילוי או ניסוי, על מנת להשיג תובנות חדשות ומפתיעות.

Linkrot נטייתם של היפר־קישורים ברשת להתיישן ולהוביל למבוי סתום. לפני נתוני האתר whatis.com, אחד מכל ארבעה עמודי אינטרנט מכיל קישורים כאלה, שהעמודים שאליהם הם הובילו ירדו, נסגרו או הועברו למקום אחר.

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לוריינוביץ

HP צורבת לך צ'ק מתנה

במבצע הצורבים הגדול

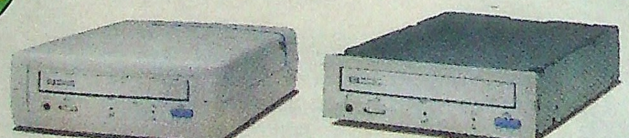
HP מציעה לתקופה מוגבלת, לרוכשים צורבי CD רב-פעמיים, בונוס מיוחד:
החזר כספי בסך 200 ש"ח ומחיר מדהים – לכל משפחת הצורבים.

מה עושים? מביאים מודעה זו לאחד המשווקים המורשים של HP,
ומקבלים זיכוי של 200 ש"ח למימוש מיידי בקניית צורב CD חדש.

נהנים. בעזרת הצורבים וערכת התוכנות המצורפת תוכלו לשמור הכל:
מוסיקה, תמונות ונתונים באיכות מדהימה לאורך זמן.

כמות הצורבים במבצע הינה מוגבלת!!

במחיר בלתי נשכח • HP SureStore •
החל מ-
~~1379~~ ש"ח
1179 ש"ח
כולל מע"מ. לאחר זיכוי

HEWLETT® PACKARD

Expanding Possibilities

* המבצע תקף רק אצל המשווקים המורשים של HP ברחבי הארץ
עד סוף חודש יוני או עד גמר המלאי.

לפרטים נוספים חייגו למרכז שירות לקוחות ארצי: 09-9524848

* מחירים מומלצים **לפני** המבצע: HP CD-Writer Plus 7570i 2x2x24 (1379 ש"ח), CD-Writer Plus 8100i 2x4x24 (1599 ש"ח),
HP CD-Writer Plus 7510e, 2x2x6 (1969 ש"ח), HP CD-Writer Plus 8210i 4x4x24 (1969 ש"ח).